

HMN Naturgas I/S

Gladsaxe Ringvej 11, 2860 Søborg

Årsrapport for 2017

CVR-nr. 32 50 58 21

Årsrapporten er fremlagt og
godkendt på selskabets
ordinære generalforsamling
den 18. maj 2018

Dirigent: Torsten Nielsen

ÅRSRAPPORT 2017

HMN NATURGAS I/S

GLADSAXE RINGVEJ 11, 2860 SØBORG

ÅRSRAPPORT 2017

CVR-NR. 3250 5821

INDHOLD

Ledelsesberetning	3
Året i hovedtræk	3
Energipolitik	6
Grøn omstilling	7
Udviklingsaktiviteter.	8
Revisionskomite	9
Lovpligtig redegørelse for samfundsansvar iht. ÅRL, § 99 a	10
Lovpligtig redegørelse for det underrepræsenterede køn iht. ÅRL, § 99 b	11
Virksomhedens interne kontrol og rapportering	12
Særlige risici	13
Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold	13
Hoved- og nøgletaloversigt for koncernen	16
Ledelsespåtegning	17
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	18
Totalindkomstopgørelse	23
Balance	24
Pengestrømsopgørelse	26
Egenkapitalopgørelse	27
Noter	29
Selskabsoplysninger.	61

LEDELSESBERETNING FOR HMN NATURGAS-KONCERNEN

Året i hovedtræk

Årets resultat

Det samlede regnskabsresultat for 2017 viser et overskud på 92,9 mio. kr. efter skat for HMN Naturgas-koncernen. Heraf kan 26,3 mio. kr. henføres til ophørte aktiviteter, der vedrører de frasolgte aktiviteter i HMN Naturgas A/S. Årets resultat af fortsættende aktiviteter i HMN Naturgas-koncernen er et overskud på 66,6 mio. kr. i 2017. Dette skyldes i al væsentlighed et overskud på 100,2 mio. kr. i HMN GasNet P/S.

Koncernens nettogæld er negativ, dvs. der er i koncernen et nettotilgodehavende – ultimo 2017 er det øget med 661 mio. kr. til et nettotilgodehavende på 1.104 mio. kr. Ultimo 2016 havde koncernen et samlet nettotilgodehavende på 443 mio. kr.

Årsrapporten aflægges efter de internationale regnskabsstandarder IFRS. Dette indebærer samtidig, at årsrapporten for 2017 udgøres af et moderselskabsregnskab for HMN Naturgas I/S samt et koncernregnskab, hvor moderselskabet er konsolideret med datterselskaberne:

- HMN GasNet P/S
- HMN Naturgas Holding ApS med datterselskaberne HMN Gastankstationer ApS og HMN Biogas ApS
- HMN Komplementar ApS.

Forandringer i HMN Naturgas-koncernen

Regeringen lancerede i efteråret 2016 sin strategi for den fremtidige regulering af forsyningssektoren – Forsyning for fremtiden. Strategien indeholder bl.a. et ønske om at konsolidere gasdistributionsnettet i Danmark samt at markedsføre ikke-naturlige monopoler og nuværende monopolopgaver. Forsyningsstrategien har sat sit tydelige præg på dagsordenen i HMN Naturgas-koncernen og resten af gassektoren i 2017.

Således indgik HMN Naturgas I/S sammen med NGF Nature Energy i juni 2017 en politisk principaftale med staten for handlingerne om en statslig overtagelse af de to kommunale gasdistributionselskaber. Aftalen angiver bl.a. principperne for handlens omfang, den fremtidige drift af et konsolideret selskab og handlens betydning for forbrugerne. De konkrete forhandlinger mellem HMN Naturgas I/S og staten, repræsenteret af Energinet, tog sin begyndelse i efteråret 2017 og er i skrivende stund ikke afsluttet.

Som følge af forsyningsstrategien valgte HMN Naturgas-koncernen i 2017 ligeledes at indlede en salgsproces for koncernens handelsselskab HMN Naturgas A/S med 215.000 kundekontrakter og engroshandel med gas som de bærende dele. Dette selskab blev i juli 2017 solgt til et konsortium bestående af de to forbrugerejede energikoncerner Eniig A.m.b.a. og SEAS-NVE A.m.b.a. Handlen blev endeligt gennemført den 1. december 2017. Der er i forbindelse med salget indgået en aftale med køberne om levering af serviceydelser inden for afregning, kundeservice, it og økonomi i en overgangsperiode.

Parallelt med de igangværende forhandlinger med staten arbejdes der med muligheden for at sælge koncernens øvrige aktiver.

Bevægelser i markedet

Med salget af HMN Naturgas A/S overgik kunderne til køber med de priser og vilkår, de har kendt i HMN Naturgas A/S. En gaskunde kan til enhver tid vælge at skifte leverandør og er dermed heller ikke bundet til den nye gasleverandør via salget af HMN Naturgas A/S.

HMN Naturgas-koncernen arbejder for at sikre, at det frie valg af gasleverandør foregår så enkelt og ukompliceret som muligt for at understøtte den frie konkurrence i markedet.

Samfakturering, hvor gasleverandørerne fakturerer samlet for selve gassen og for distribution på vegne af gasleverandør og gasdistributør, vinder frem. Det betyder samtidig, at det i højere og højere grad er gasleverandørerne, som har kontakten og kommunikationen med kunderne. Det giver i endnu højere grad gasleverandørerne mulighed for at konkurrere om kunderne med nye produkter, ydelser og services.

Kommunernes engagement i gassektoren

For HMN Naturgas-koncernens 57 ejerkommuner har det været rettidig omhu at tage det kommunale engagement i gassektoren op til fornyet overvejelse med tanke på såvel Forsyningsstrategien som udviklingen i gaskmarkedet. Den fremtidige regulering, som den tegnes i forsyningsstrategien, peger i retning af stadig større adskillelse mellem gasdistributionsvirksomheden og den kommercielle gasleverandørvirksomhed. Det bliver gasleverandørerne, der bliver ansigtet ud til kunden i et skærpet kommercielt marked, hvor et kommunalt ejerskab vil være begrænsende for aktiviteterne.

HMN Naturgas-koncernens bestyrelse og repræsentantskab har med salget af HMN Naturgas A/S haft mod og fremsyn til at træffe de vigtige beslutninger og har bevist, at det kommunale ejerskab fungerer med stor professionalisme.

På distributionssiden står koncernen med et gasnet, som er fuldt udbygget. Det var den kommunale risikovillighed, som bar gasnettet frem i opbygningsårene, og det dybe kommunale kendskab til varmeplanlægning og -behov har stor betydning for, at Danmark i dag står med et vidtforgrenet og nær ved landsdækkende gasnet. Fremtiden for gasnettet er nu som essentiel infrastruktur i den grønne omstilling til distribution af biogas og andre grønne gasser.

Biogas i naturgasnettet

2017 har været året, hvor der for alvor kom gang i afsætning af biogas til naturgasnettet i HMN GasNet P/S' distributionsområde og på landsplan. HMN Naturgas-koncernen har markeret sig som frontløber, og med udgangen af 2017 er ca. 10 % af gassen i HMN GasNet P/S' gasnet nu grøn. På landsplan vil man nå samme niveau med udgangen af 2018.

Udviklingen i biogasafsætning til naturgasnettet er i kraftig vækst, og biogassen har med de rette rammevilkår potentiale til at kunne dække Danmarks gasforbrug med grøn gas så tidligt som i 2035. Den grønne gas er dermed et vigtigt skridt på vejen mod et fossiluafhængigt energisystem.

Eksempel på effektivisering

Gasteknikerområdet i Søborg

Koncernen har til stadighed fokus på at effektivisere sine processer og med god succes. Et eksempel er gasteknikerområdet i Søborg. De udekørende gasteknikere fører tilsyn med og laver drift og vedligehold på HMN GasNet P/S' ledningsnet og gasinstallationer. Desuden kører teknikerne vagtordning med beredskab 24 timer i døgnet.

En grundig gennemgang af processerne i hele området blev lagt til grund for en omlægning af arbejdsprocesser, opgave- og arbejdsplanlægning inkl. arbejdskørsel og hele beredskabet med henblik på at få flere effektive arbejdstimer ud af det. Det er lykkedes, samtidig med at der er opnået en ressourceoptilpasning på 30 % over tre år. HMN GasNet P/S opfylder samtidig alle myndighedsforpligtelser og kvalitetskrav.

Lige så væsentligt er der blevet indgået nye arbejdstidsaftaler, og ikke mindst er gasteknikerne blevet kompetenceudviklet. Resultatet er, at den samlede gruppe af gasteknikere nu udgør en langt mere homogen gruppe med bredere kompetencer, som betyder langt større fleksibilitet i hverdagen og opgaveløsningen. Sygefraværet er reduceret væsentligt, og arbejdsglæden er steget.

HMN Naturgas-selskaberne ser det som en væsentlig opgave at sørge for, at biogassen udnyttes optimalt i energisystemet. Biogasudbygningen har præget HMN GasNet P/S' anlægs- og driftsaktiviteter i det forgangne år. Selskabet har oparbejdet en betydelig viden og ekspertise omkring anlæg og drift af opgraderings- og tilslutningsanlæg, samt måling og overvågning af gaskvalitet. Selskabet har fundet løsninger og koncepter, som er omkostningseffektive og sikrer, at anlæggene leveres til tiden.

Vedvarende fokus på effektivitet

Med et stædigt fokus på at holde omkostningerne nede, produktiviteten oppe og tilpasse sig de til enhver tid gældende vilkår, holder HMN Naturgas-koncernen en sikker og effektiv drift af virksomheden, bidrager til en omkostningseffektiv grøn omstilling og sikrer samtidig HMN GasNet P/S' kunder landets markant laveste distributionstariffer.

Koncernen har bl.a. indarbejdet en ny projektmodel og porteføljestyring med omfattende kompetenceudvikling af en stor gruppe medarbejdere. Projekt- og porteføljestyringen sikrer, at de rette projekter gennemføres, og at projekterne følges tæt gennem hele forløbet.

It-udvikling og -sikkerhed

HMN Naturgas-koncernen har i mange år haft en veldefineret it-projektporteføljestyring, der nu er en del af den generelle porteføljestyring i virksomheden. Beslutninger om it-investeringer er således forankret i forretningsledelsen og – for større, strategiske investeringer, fx omkring informationsikkerhed – i koncernledelsen. Der arbejdes efter en dedikeret Microsoft-strategi, som gør de arkitekturmæssige overvejelser i forbindelse med it-investeringer enklere.

Koncernen er meget langt i forberedelserne til compliance med EU-persondataforordningen og har en plan, der er behandlet og forankret i koncernledelsen, og som sikrer, at vi er i mål ved forordningens ikrafttræden den 25. maj 2018. Der arbejdes i skrivende stund med politikker og instrukser i forhold til medarbejderne samt overholdelse af systemmæssige krav til understøttelse af 'retten til at blive glemt'.

På it-sikkerhedsfronten har koncernen ligeledes indleveret It risiko- og sårbarhedsanalyse til Energinet og indgået aftale med et it-sikkerhedsfirma om pro- og reaktive ydelser. Endvidere er vores it-beredskabsplan revideret i henhold til kravene i 'Lov om it-beredskab i el- og naturgassektorerne', der trådte i kraft 1. januar 2017.

Afsætning og kunder

HMN GasNet P/S' afsætning blev i 2017 realiseret til 1.486 mio. m³ mod 1.498 mio. m³ i 2016. Antallet af kunder i samme periode har været stort set uændret på ca. 252.000 kunder.

Den lidt lavere afsætning skyldes primært de timeaflyste kunder, som i 2017 aftog lidt mindre naturgas sammenlignet med

2016. Afsætningen til de mindre kunder har derimod været stort set uændret i perioden, selvom 2017 temperaturmæssigt var ca. 2% varmere end 2016.

Betydningen af fjernvarmeprojekter i HMN GasNet P/S' distributionsområde og omfanget af konverteringsprojekter fra naturgasforsyning til fjernvarmeforsyning er stagneret i forhold til tidligere år, og i de sidste par år har HMN GasNet P/S oplevet en massiv nedgang i antallet af godkendte konverteringsprojekter. Denne nedgang skyldes flere forhold. Dels har gasselskaberne i fællesskab haft fokus på at skabe tungtvejende dokumentation for alle samfundsøkonomiske effekter ved naturgasopvarmning, dels er de samfundsøkonomiske fjernvarmepriser steget, fordi elpriserne nu er så lave, at de ikke dækker brændselsomkostningerne på kraftvarmeverker, og endelig er naturgasprisen faldet.

De lave elpriser har også betydning for afsætningen af naturgas til de decentrale naturgasfyrede kraftvarmeverker, som de senere år har haft et fald i elproduktionen, i takt med at elproduktionen fra vindmøller er steget.

Det er politisk bestemt, at grundbeløbet til produktion af kraftvarme bortfalder med udgangen af 2018, og bortfaldet vil formentlig betyde en væsentlig forøgelse af varmeprisen hos fjernvarmeverker, der anvender naturgas i kraftvarmeproduktion. Dette må forventes at udfordre afsætningen af naturgas til dette segment yderligere. HMN GasNet P/S arbejder med at påvirke denne proces, så der findes et alternativ til at opveje det fjernede grundbeløb og dermed helt eller delvist fastholde den nuværende produktion af kraftvarme.

På sigt kan det ellers betyde, at elproduktionskapaciteten på de decentrale kraftvarmeverker forsvinder til fordel for ren varmeproduktion, og denne udvikling vil i stigende grad sætte fleksibiliteten i et primært vinddrevet elsystem under pres.

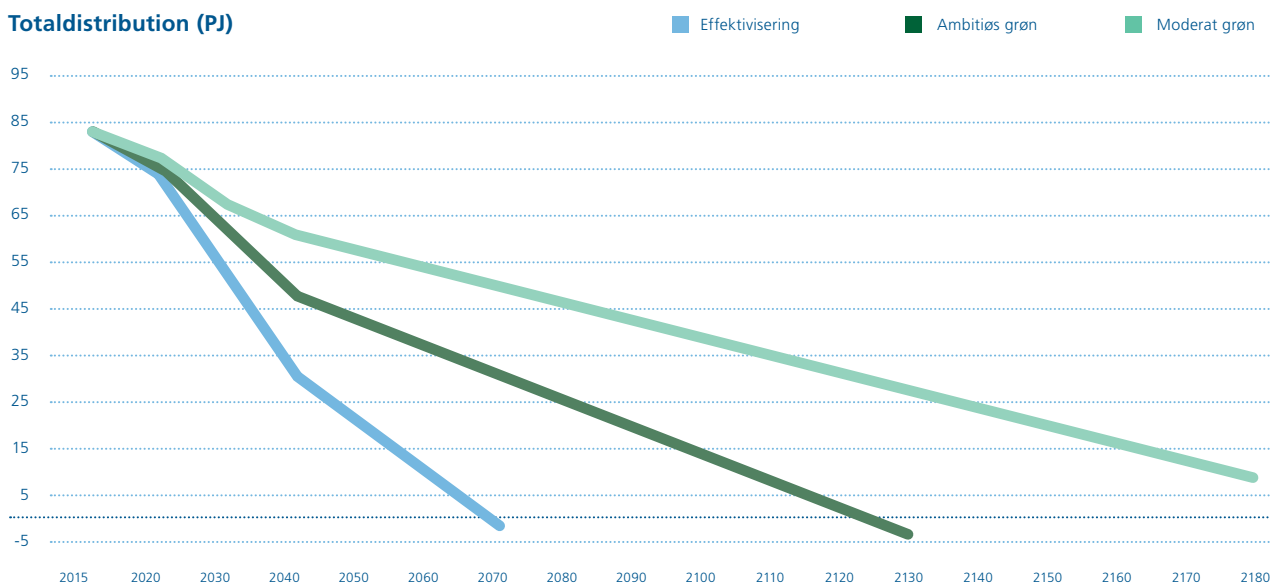
Gasnettets levetid

Energisektoren er i disse år i stor udvikling, og en række analyser af fremtidens gasforbrug kommer frem til, at gasnettet skal spille en aktiv rolle i den grønne omstilling og anvendes i en længere periode. Opgraderet biogas fylder til stadighed mere i naturgasnettet.

Tidligere har man set det danske gassystem som afviklet over en forholdsholdsvis kort årrække efter det politiske målsætningsår for CO₂-neutral energiforsyning i 2050. I dag er status, at biogasproduktion er betydeligt stigende, og der er en række energibehov, hvor CO₂-neutral gas fremstår som bedste løsning. Det drejer sig bl.a. om procesenergi til visse typer af industri, spids- og reservelast til elproduktion og decentrale gasvarmepumper samt tung transport. Samtidig må det lægges til grund, at når nettet eksisterer, så vil kommercielt drevne aktører også udnytte de øvrige kommercielle muligheder, der er i nettet, herunder bl.a. til kombinationsløsninger med naturgas/varmepumpe til private husstande og elektrolyse-gasproduktion til at udnytte arbitragemuligheder mellem perioder med høj og lav elpris drevet af svingninger i produktionen af CO₂-neutral strøm.

En af de nyere fremskrivninger af fremtidens gasforbrug er foretaget af EA Energianalyse for HMN Naturgas-koncernen. EA Energianalyse har fremskrevet gasforbruget til 2050 – og

Totaldistribution (PJ)

Kilde: Fremskrivning til og med 2050 af EA Energianalyse. Fremskrivning 2050-2180 af HMN GasNet P/S (under forudsætning af en fortsat lineær reduktion af den distribuerede mængde gas i perioden 2015-2080, som forudsat af EA Energianalyse for perioden 2040-2050).

resultatet heraf kombineret med HMN GasNet P/S' yderligere fremskrivning på EA's resultater fremgår af figuren på modstående side. Heraf fremgår tre forskellige scenarier for den fremtidige distribuerede mængde gas.

Samlet set fjerner de fremadrettede anvendelsesmuligheder rationale for at arbejde med et fast slutår for gasnettet, og det er HMN GasNet P/S' opfattelse, at der ikke længere er nogen udløbsdato for det danske gassystem.

Energipolitik

Regeringen ventes i 2018 at tage hul på forhandlingerne om en ny energiaftale gældende for 2020-2030. Der er udbredt konsensus om, at energisystemet i stigende grad skal elektrificeres på basis af primært vindkraft og solenergi. Men vinden blæser og solen skinner, som de vil, og der er brug for såvel lagerkapacitet som fleksible energikilder til at balancere energisystemet. Her er gassen og gassystemet det bedste og billigste bud.

Gassystemet skal spille central rolle

HMN GasNet P/S er gået sammen med de øvrige gasdistributionselskaber, Dansk Gas Distribution og NGF Nature Energy, i et interessefællesskab om at oplyse om gassens rolle i den grønne omstilling. Selskaberne har samlet deres solide viden og kompetencer i at belyse de mange fortrin og muligheder, der ligger i gassystemet. Det er udmøntet i en stribe faktaark og baggrundsnotater samt en række konkrete anbefalinger til energipolitiske tiltag, som kan bidrage til en omkostningseffektiv grøn omstilling. Der skabes synlighed om budskaberne gennem en hjemmeside, www.grøngasdanmark.dk, en aktiv Twitter-profil, gennem netværk og møder, og gennem debatindlæg og artikler i pressen.

Gassystemet kan spille en helt afgørende rolle i at balancere et elbåret energisystem, hvor elforbruget og produktionen af el fra fluktuerende energikilder som vind og sol ikke nødvendigvis svinger i samme takt.

Gas kan lagres og giver derfor den nødvendige fleksibilitet, som kan udfylde de såkaldte sorte huller i elforsyningen, eller tage produktionstopperne ved at den overskydende el omdannes til gas. Gassystemet kan lagre energi svarende til 1/3 af hele Danmarks årlige elforbrug og vil derfor tilbyde den nødvendige sikkerhed, så vores samlede energisystem til enhver tid vil kunne levere den forsyningssikkerhed, vi kender i dag.

Samtidig er udviklingen i fuld gang, hvor naturgassen gradvist erstattes med grøn gas i form af biogas. På sigt vil også andre typer af grønne gasser, som forgasningsgas og kunstig metan, finde vej til gassystemet. Dermed kan gassystemet og gassen bidrage væsentligt til den grønne omstilling.

Hertil kommer, at Dansk Gasteknisk Center har foretaget en række test af gasnettet, som viser, at det danske gasnet er så godt som nyt, og det vurderes samtidig, at der ikke er noget teknisk til hinder for, at gasnettet også er anvendeligt om 50 år.

Halvér naturgasafgiften, og hold hånden under kraftvarmen

En særlig udfordring i energipolitikken er at sikre, at den rette elproduktionskapacitet bevares for at kunne stå til rådighed for energisystemet også i fremtiden. Det gælder ikke mindst de naturgasfyrede decentrale kraftvarmeværker. De udgør i dag den samfundsøkonomisk billigste back up-kapacitet for elsystemet, når der ikke er sol- og vindkraft nok til at dække behovet. Analyser peger på, at vi også på sigt får brug for denne kapacitet til at kunne balancere elsystemet.

Men værkerne er under pres. Bortfaldet i 2019 af det såkaldte grundbeløb, som de decentrale kraftvarmeværker får for at stå til rådighed for elsystemet, vil ramme 200.000 fjernvarmebrugere uden for de større byer mærkbart på varmeregningen. Det kalder på en snarlig løsning, som dårligt kan vente på en ny energiaftale.

I branchen plæderer man for frit brændselsvalg, og at værkeres binding til både at kunne producere el og varme ophæves, som løsning. De fleste eksperter er dog enige om, at en sådan løsning vil føre til massive fejlinvesteringer i værker, der fyrer med afgiftsfri biomasse. I stedet peger de på, at den rette omstilling i fjernvarmesektoren vil være en elektrificering i form af varmepumper, der kan udnytte det stigende overskud af el fra vindkraften. Det skal suppleres med varme fra de decentrale kraftvarmeenheder i de perioder, hvor elprisen er høj, så det kan betale sig for værkerne at producere el.

Derfor har HMN Naturgas-koncernen foreslået en anden løsning: Sænk afgiften på naturgas til decentrale kraftvarmeværker omfattet af elpatron-ordningen med 50 % de næste fem år. Det vil kompensere fjernvarmebrugere her og nu for en stor del af den prisstigning, de ellers har udsigt til. Ved at halvere naturgasafgiften vil kraftvarmeværkerne ydermere blive mere konkurrencedygtige i elmarkedet. Det vil igen betyde, at kapaciteten til at producere el på værkerne bevares. Og endelig vil en fastholdelse af gas som brændsel fortsat give staten et afgiftsprovener, som ellers ville mangle fra den afgiftsfrie biomasse.

Grøn omstilling

Et af de vigtigste bidrag fra gassektoren til den grønne omstilling er at gøre biogassen og andre grønne gasser tilgængelige for det samlede energisystem for på den måde at sikre den bedste udnyttelse af gassen.

Fart på biogastilslutningerne

Siden HMN Naturgas-koncernen med indgangen til 2014, som de første sendte biogas ud i naturgasnettet, har koncernen koblet 17 anlæg til gasnettet med en samlet kapacitet på 135 mio. m³. Det svarer til ca. 10 % af gassen i HMN GasNet P/S' distributionsområde. Tallene dækker over regionale variationer, idet halvdelen af gassen i Nordjylland nu er biogas, mens biogassen udgør 20 % i Midtjylland. I hovedstadsområdet udgør biogassen endnu en forsvindende lille andel.

2017 har i særdeleshed været et travlt biogasår, hvor der for alvor er kommet gang i tilslutningen af anlæg til gasnettet. Hele syv anlæg har HMN GasNet P/S tilkoblet i løbet af året. I 2018 forventes tilsluttet et nyt biogasanlæg, samt udvidelser på to anlæg. Dette svarer til en forøgelse af tilslutningskapaciteten på ca. 20 mio. m³/år. Derudover forventes der udført to netforstærkningsprojekter til sikring af biogasaftaget fra et par eksisterende biogasanlæg.

HMN Biogas ApS tilbyder finansiering af de opgraderingsanlæg, som oprenser biogassen til naturgaskvalitet. I 2017 deltog selskabet i 8 opgraderingsprojekter samt ét tilslutningsanlægsprojekt og har i alt 19 anlæg i låneporteføljen.

Meget mere biogas

HMN GasNet koblede i 2017 det første opgraderingsanlæg på naturgasnettet i hovedstadsområdet, hos spildevandsselskabet BIOFOS. Det er kun anden gang, at et spildevandsbaseret biogasanlæg tilkobles naturgasnettet, men potentialet er stort. Biogasparken hos BIOFOS indeholder desuden et demonstrationsprojekt, kaldet BIOCAT. Ved opgradering af biogas får man CO₂ som restprodukt. BIOCAT har udviklet en power to gas-teknologi, der kombinerer den udrensende CO₂ med en unik mikroorganisme og overskydende vindmøllestrøm. Resultatet af den proces er naturgas, som også ledes til naturgasnettet.

På landsplan er der tilsvarende kraftig fremgang i biogasproduktionen og tilslutningen til gasnettet. Med udgangen af 2018 forventes det, at 11 % af gassen i gasnettet vil være biogas. Potentialeberegninger fra Århus Universitet viser, at Danmark med de rette rammevilkår så tidligt som i 2035 vil kunne dække 100 % af gasforbruget med grøn gas.

Gas til tung transport

Et af de områder, hvor biogassen kan gøre en afgørende forskel, er i transportsektoren. Der er i høj grad brug for at finde løsninger, for at Danmark kan leve op til de markante reduktionsforpligtelser, som følger med den globale Paris-aftale.

EU's VE-direktiv stiller desuden krav om, at Danmark i 2020 har 10 % vedvarende energi i landtransporten. Dette kan Danmark ikke nå uden lovgivningsmæssige tiltag allerede i 2018. Kravet herhjemme hedder i dag 5,75 % tilsat biobrændstof. Biogassen er en oplagt mulighed til at opfylde kravene, som ovenikøbet er danskproduceret og et af de få brændsler, som lever op til kravene til avanceret biobrændstof.

Mens der er bred enighed om, at elbiler er vejen frem for privatbilismen, bliver der i højere og højere grad peget på biogas som en del af løsningen for den tunge transport, hvor batteriernes rækkevidde ikke slår til. Danmark skal frem mod 2030 reducere CO₂-udledningen fra biler, boliger og landbruget med 39 %. Anvendes grøn gas som drivmiddel i busser og lastbiler, vil 1/5 af det reduktionskrav være opfyldt. Allerede i dag kan 50 % af den grønne biogas dække behovet til busser og renovationsbiler.

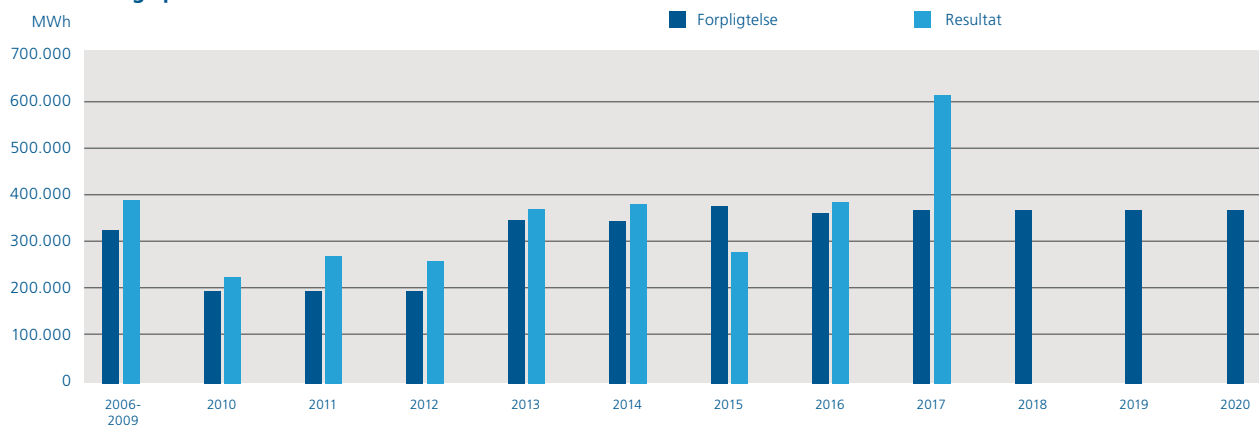
Men udviklingen går langsomt for gaskøretøjer, som de gør det for elbiler. En af udfordringerne for gas til transport i Danmark er manglen på infrastruktur. Der er i dag etableret 19 gastankstationer herhjemme, heraf har HMN Gastankstationer ApS etableret de 9. Et EU-direktiv pålægger medlemslandene at etablere den fornødne gasinfrastruktur i by- og forstadsområder samt langs motorvejsnettet senest i 2020. Dette er Danmark langt fra at opfylde med den nuværende udbygningstakt.

Det er i høj grad kommuner, kommunale selskaber og regioner, som har drevet den hidtidige omstilling til CO₂-neutral kørsel på gas. I 2017 fik biogassen som drivmiddel således et fantastisk udstillingsvindue, da Nordeuropas travleste busrute, linje 5C, gik over til at køre på biogas. De ca. 40 busser, som fragter ca. 20 mio. passagerer årligt på ruten tværs gennem København, tankes på HMN Gastankstationer ApS' tankanlæg i Gladsaxe.

Energibesparelser

Energiselskabernes energispareindsats har været udsat for kritik fra flere sider i 2017. Det har blandt andet medført, at Rigsrevisionen i 2017 gennemførte en undersøgelse af selskabernes energispareindsats. Undersøgelsen konkluderede bl.a., at myndighederne ikke i fornødent omfang har ført tilsyn med energiselskabernes indsats, resultater og den tilhørende økonomi.

Energispareindsatsen

Dette har efterfølgende resulteret i, at alle forpligtede net- og distributionsselskaber er blevet pålagt store gebyrer til dækning af den skærpede kontrol udført af Energistyrelsen og Energitilsynet. HMN GasNet P/S skal årligt betale et samlet gebyr på ca. 3 mio. kr. til gennemførelse af den skærpede kontrol.

Energistyrelsen har tilsvarende iværksat særkontroller på energispareager inden for udvalgte områder, som i skrivende stund ikke er afsluttet. HMN GasNet P/S er ikke involveret i disse særkontroller.

Energispareindsatsen i HMN GasNet P/S

Indsatsen i 2017 har været præget af optimale muligheder i 2014 og 2015 for at indgå energispareaftaler med kunder om overdragelse af energibesparelser til HMN GasNet P/S. Derfor er der internt og hos vores samarbejdspartnere i det forgangne år brugt mange ressourcer på at sikre realisering af de indgåede aftaler.

Energibesparelser fra etablering eller optimering af gårdbiogasanlæg har fyldt meget i indsatsen i 2017, og det kan konstateres, at muligheden for at yde energisparetilskud til gårdbiogas har haft en afgørende indflydelse på både etablering og optimering af denne type anlæg. Dermed har energispareindsatsen understøttet behovet og ønsket om at få biogas ind i det samlede gassystem.

De faldende markedspriser på realiserede energibesparelser har ligeledes præget energispareindsatsen i 2017. Dette forhold kommer dog ikke til at påvirke HMN GasNet P/S' omkostninger i 2017, men vil påvirke selskabets omkostninger i 2018.

Som det fremgår af figuren, indberetter HMN GasNet P/S realiserede energibesparelser for 2017 til Energistyrelsen, der væsentligt overstiger selskabets forpligtelse. De akkumulerede, realiserede energibesparelser, der ligger ud over forpligtelsen frem til og med 2017, aktiveres på balancen, og disse kan således dække forpligtelser i de kommende år. Det drejer sig ultimo 2017 om 143,3 mio. kr.

Udviklingsaktiviteter

HMN Naturgas-koncernen deltager i udviklingsprojekter til fremme af biogassen og brugen af gas i transportsektoren til lands og til vands.

Biogas 2020

Biogas2020 er et skandinavisk projekt med i alt 35 partnere. Projektet er støttet med 90 mio. kr. af EU-programmet Interreg ØKS (Øresund, Kattegat og Skagerrak-området) og løber fra den 1. juli 2015 til den 31. juni 2018. HMN Naturgas-koncernen bidrager finansielt med 150.000 euro fordelt over hele perioden.

Biogas2020 skal være med til at synliggøre udviklingsmulighederne for biogas på tværs af regionen og forme en ramme for et skandinavisk biogasprogram. HMN Naturgas-koncernen

står i spidsen for den del af projektet, som handler om gas til transport, såvel til køretøjer som til skibe.

FutureGas

HMN Naturgas-koncernen deltager sammen med en række andre selskaber og forskningsinstitutioner i et forskningsprojekt på DTU Management Engineering, som løber i 4 år fra 2016-2020. Forskningsprojektet, FutureGas, skal sikre bedre integration af gas i Danmarks energiforsyning til gavn for klimaet. Projektet støttes af Innovationsfonden med 18,6 mio. kr. og har et samlet budget på 33,4 mio. kr.

I FutureGas analyseres det, hvordan vi bedst kan producere gas baseret på vedvarende energi, hvordan vi effektivt kan integrere gas i det samlede energisystem, samt hvordan vi

mest økonomisk kan distribuere og bruge gas til at opnå drivhusgasreduktioner her og nu.

En central del af projektet er videreudvikling af danske energisystemmodeller til at omfatte det samlede gassystem, inklusive integration af grønne gasteknologier, lagring og intelligent brug af gas samt nationale og internationale transmissionsforbindelser. Men forskerne bag projektet vil bl.a. også forske i reguleringen af den danske gassektor.

RE-Invest – Renewable Energy Investment Strategies

I RE-Invest – Renewable Energy Investment Strategies, afdækkes, hvordan man kan bruge færre penge på fossile brændsler og flere penge på investeringer i energisystemet. I projektet søges der svar, som rækker ud over den enkelte sektor eller teknologi og kan gøre overgangen til fossil uafhængighed så effektiv og billig som muligt. Uden en klar investeringsstrategi kan resultatet nemlig blive en stor ekstraregning for samfundet.

HMN Naturgas I/S bidrager med bistand fra vores eksperter på området. Projektet støttes af Innovationsfonden med 17 mio. kr. og har en samlet økonomi på 27 mio. kr. HMN Naturgas

I/S bidrager med en ressourceindsats på 0,6 mio. kr. Projektet løber i 4 år fra 2017-2021.

Energi på tværs

Projektet Energi på tværs har Region Hovedstaden og hovedstadsregionens kommuner som partnere og løber frem til sommeren 2018. Det er etableret med udgangspunkt i Region Hovedstaden og de 29 kommuners fælles klimastrategi 'Klimastrategi for hovedstadsregionen', hvor et fokusområde er et sammenhængende energi- og transportsystem baseret på vedvarende energi.

Projektets deltagere arbejder frem mod en fossilfri opvarmning og elforsyning i 2035, samt et mål om at den offentlige trafik skal være fossilfri.

HMN Naturgas-koncernen har sæde i styregruppen og bidrager til tre temagrupperes arbejde om energiproduktion, opvarmning og transport. Her har selskabet haft fokus på hybridløsninger med varmepumper og gasfyr samt biogas til transportsektoren.

Økonomisk bidrager HMN Naturgas I/S med samlet ca. 285.000 kr.

Revisionskomite

I overensstemmelse med udmøntning i dansk lovgivning af EU's 8. selskabsdirektiv har HMN Naturgas I/S etableret en revisionskomite til overvågning af processen omkring regnskabsaflæggelsen.

Revisionskomiteen for hele HMN Naturgas-koncernen er sammenfaldende med bestyrelsen i HMN Naturgas I/S. Dette er fundet mest hensigtsmæssigt, idet lovkrav til revisionskomiteens virke i væsentligt omfang allerede er en del af bestyrelsens ansvarsområde.

Den væsentligste opgave for revisionskomiteen i 2017 har været overvågningen af processen for aflæggelse af årsrapporterne for HMN Naturgas-koncernens selskaber, herunder den regnskabsmæssige håndtering af de ændringer i koncernen der har været som følge af frasalg af HMN Naturgas A/S, samt overvågning af koncernens risikostyring og interne kontroller.

LOVPLIGTIG REDEGØRELSE FOR SAMFUNDSANSVAR

IHT. ÅRL § 99 A

Klima og miljø

I HMN Naturgas-koncernen støtter vi udviklingen mod en miljømæssigt bæredygtig produktion og anvendelse af energi, og naturgas vil også i de kommende mange år være en væsentlig del af den danske energiforsyning.

HMN Naturgas-koncernen som helhed vil fortsat arbejde med at sikre så effektiv en anvendelse af naturgas som muligt. Desuden vil koncernen som helhed arbejde for at udvikle samspillet mellem gasnettet og andre energisystemer.

Den politiske målsætning om, at Danmark i 2020 skal have reduceret det endelige energiforbrug med knap 7 % i forhold til 2010 betyder, at energiselskaberne i årene fremover fortsat skal arbejde for at realisere konkrete energibesparelser. Dette skal ske gennem fx rådgivning og tilskud til bl.a. husholdninger og erhvervsliv.

For HMN Naturgas-koncernen er det et mål, at energisparebidraget, som opkræves over distributionsafgiften, skal tilbage til de mindre forbrugere, som gør en særlig indsats for at spare på energien.

Udviklingsaktiviteter

HMN GasNet P/S er medejer af Dansk Gasteknisk Center (DGC), som varetager selskabets bevillingspligtige forsknings- og udviklingsaktiviteter. HMN GasNet P/S ejer 43,3 % af DGC og yder et årligt driftsbidrag på ca. 10,0 mio. kr.

DGC har formuleret en strategi, hvor der er sat fokus på omstillingen til VE og naturgassystemets muligheder for at understøtte denne omstilling. Det langsigtede perspektiv er, at naturgas bliver erstattet med VE-gasser, som er CO₂-neutrale. Det drejer sig om biogas, syntetisk naturgas og gas produceret ved forgasning af biomasse. Strategien udmøntes i konkrete forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Herudover deltager HMN Naturgas-koncernen i en række udviklingsprojekter sammen med andre virksomheder og forskningsinstitutioner, det drejer sig bl.a. om projekterne FutureGas og Biogas2020.

Distribution af biogas

HMN Naturgas-koncernen har fokus på fortsat at arbejde for øget distribution af opgraderet biogas. Der er store miljømæssige fordele knyttet til en energimæssig anvendelse af affaldet fra landbrugsproduktionen mv., og der vil derfor være store perspektiver forbundet med at anvende naturgasnettet til distribution af biogas.

EU har i slutningen af 2013 godkendt rammebetingelserne, som Folketinget fastlagde i 2012. Baseret på disse rammebetingelser, har HMN GasNet P/S ultimo 2017 tilsluttet i alt 17 danske opgraderingsanlæg for biogas til naturgasnettet. I løbet af 2018 forventes at yderligere biogasanlæg tilsluttes HMN GasNet P/S' distributionsnet.

Udslip af naturgas

Naturgas består af kulbrinter (hovedsagelig metan), som er særdeles aggressive drivhusgasser set i forhold til CO₂. Derfor udfolder HMN GasNet P/S store anstrengelser for at begrænse udslip fra naturgasnettet.

Der foregår en løbende lækagesøgning af naturgasnettet til sikring af, at der ikke opstår lækager. Udslip af naturgas kan finde sted ved overgravning af naturgasledninger. For at forebygge overgravninger tilbyder HMN GasNet P/S online information om ledningers placering, og herudover har selskabet et betydeligt beredskab til at reducere effekten af overgravninger. Medarbejdere med den nødvendige ekspertise skal være til stede inden for en time efter en overgravning af gasledningen. I praksis er medarbejderne fremme ved uheldsstedet i løbet af gennemsnitligt godt en halv time.

Ved alle planlagte indgreb på nettet foretages nedblæsning af gasledningerne via flaring (afbrænding), så udslip af metan i atmosfæren i videst muligt omfang undgås.

For at forebygge ulykker hos gasforbrugerne gennemfører HMN GasNet P/S sikkerhedstekniske stikprøvekontroller på nye og bestående kundeinstallationer.

I tilfælde af anmeldelse af formodning om gasudslip hos forbrugerne skal en medarbejder med den nødvendige ekspertise være hos forbrugeren inden for en time efter at anmeldelsen er modtaget. Normalt vil medarbejderen være fremme i løbet af cirka en halv time.

Socialt ansvar

Politikker

HMN Naturgas-koncernen har en vedtaget politik for socialt ansvar. Varetagelse af et socialt ansvar betragtes som et væsentligt element i fastholdelse af HMN Naturgas-koncernen som en attraktiv arbejdsplads med tilfredse medarbejdere. Koncernens politik for varetagelse af socialt ansvar og den konkrete indsats drøftes årligt som led i de personalepolitiske drøftelser mellem ledelsen og medarbejderrepræsentanter.

Der arbejdes i virksomheden både internt og eksternt med socialt ansvar.

Aktiviteter

Internt er der fokus på at fastholde og fremme et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø. Dette sker blandt andet ved at give gode rammer for medarbejderne med mulighed for at træffe sunde valg angående kost og motion, og der er fastlagt regler for omsorg og støtte til medarbejdere i forbindelse med sygdom. HMN Naturgas-koncernen har en særskilt politik for varetagelse af det sociale ansvar i forbindelse med sygdom.

Det sociale ansvar i forhold til omverdenen varetages primært ved at tilbyde meningsfyldt beskæftigelse til medarbejdere, der kræver særlige vilkår (flexjob og skånejob), eller som skal i arbejdsprøvning.

HMN Naturgas-koncernen har desuden arbejdsklausuler i sine kontrakter med leverandører. Disse er indført med baggrund i bestemmelserne i ILO-konventionen nr. 94. Arbejdsklausulerne skal sikre, at hovedentreprenøren og eventuelle underentreprenører tilsikrer deres ansatte løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke

er mindre gunstige end dem, der i henhold til en gældende kollektiv overenskomst, voldgiftskendelse, nationale love eller administrative forskrifter gælder for arbejde af samme art inden for vedkommende fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres.

Resultat

I 2017 har HMN Naturgas-koncernen haft fire medarbejdere beskæftiget på særlige vilkår, og to personer har været i arbejdsprøvning.

Der modtages løbende praktikanter fra folkeskoler og andre uddannelsesinstitutioner, og HMN Naturgas-koncernen tilstræber permanent at have otte elever i uddannelse. I 2017 har antallet af elever under uddannelse været seks.

Menneskerettigheder

Der er i HMN Naturgas-koncernen ikke udarbejdet en særskilt politik for menneskerettigheder, hvorfor der ej heller er gennemført konkrete handlinger på området i regnskabsperioden.

LOVPLIGTIG REDEGØRELSE FOR DET UNDERREPRÆSENTEREDE KØN IHT. ÅRL § 99 B

HMN Naturgas I/S har vedtaget en politik med henblik på ligelig kønsfordeling i hele HMN Naturgas-koncernen. Politikken bygger på, at alle medarbejdere både mænd og kvinder, der har evnerne og lysten til at blive leder, skal have lige muligheder herfor. Vi tilstræber i forlængelse heraf en balanceret kønssammensætning på koncernens ledelseslag.

Kønssammensætningen på øvrige ledelseslag

HMN Naturgas I/S' direktion består af en kvindelig administrerende direktør samt to mandlige vicedirektører.

Det i 2017 frasolgte datterselskab HMN Naturgas A/S havde en ledergruppe bestående af én mandlig direktør samt to mandlige chefer. Bl.a. som en konsekvens heraf består ledergruppen i koncernen pt. af fem chefer, som alle er kvinder. Ledelsesniveauet under chefgruppen består af 16 ledere, hvoraf 7 er kvinder og 9 er mænd.

I henhold til oplysningskravene i ÅRL § 99 b er der på denne baggrund samlet set opnået en ligelig kønsfordeling på koncernens øvrige ledelseslag. Det vurderes, at koncernens tiltag på tilfredsstillende vis har bidraget til, at ambitionen med politikken er indfriet.

Kønssammensætningen i HMN Naturgas I/S' bestyrelse

HMN Naturgas I/S er fritaget for at fastsætte et måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i øverste ledelsesorgan, idet vi som et interessentskab ikke er omfattet af selskabsloven. Da HMN Naturgas I/S endvidere er et såkaldt § 60-selskab godkendt efter den kommunale styrelseslovs bestemmelser, er selskabet heller ikke omfattet af Lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.

VIRKSOMHEDENS INTERNE KONTROL OG RAPPORTERING

Revisionskomiteen, der udgøres af HMN Naturgas I/S' bestyrelse, fastsætter koncernens overordnede retningslinjer for risikostyring, intern kontrol og rapportering. Udmøntningen af disse retningslinjer foretages af den daglige ledelse.

De fastlagte retningslinjer for koncernens risikostyring og interne kontrol har til formål at styre, snarere end at eliminere, risikoen for fejl og mangler i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. De interne kontrolsystemer i koncernen samt de fastlagte retningslinjer herfor evalueres kontinuerligt, og væsentlige afvigelser herfra og ændringer hertil behandles af revisionskomiteen.

Bestyrelsen fastlægger de overordnede retningslinjer for styringen af risikoen i forbindelse med HMN Naturgas I/S' finansiering.

Det daglige ledelsesansvar og kompetence i forhold til bestyrelsen er fastlagt i vedtægterne for HMN Naturgas-koncernens selskaber.

Den daglige ledelse fastlægger/godkender politikker og retningslinjer på områder med betydning for selskabernes drift og daglige økonomiske styring, herunder:

- Politik for kreditgivning og lån til kunder
- Politik for investeringer
- Politik for afskrivninger
- Retningslinjer for poster i regnskabsaflæggelsen, der er baseret på skøn eller genereres gennem komplekse processer.

Kontrolaktiviteter og rapportering

Det er den daglige ledelses' ansvar, at de interne kontrolsystemer er tilstrækkelige til at sikre korrekt regnskabsaflæggelse i HMN Naturgas-koncernen.

De interne kontrolsystemer til sikring af korrekt regnskabsaflæggelse er delt i to kategorier:

1. Kontroller i forbindelse med registrering, godkendelser og afstemninger.
2. Kontroller i forbindelse med perioderapportering.

Kontroller i forbindelse med registrering, godkendelser og afstemninger

Forretningsgange og systemer er tilrettelagt på en sådan måde, at der er sikret den nødvendige funktionsadskillelse i økonomifunktionen. Den organisatoriske struktur og de interne retningslinjer udgør kontrolmiljøet.

Forretningsgangsbeskrivelser for regnskabsaflæggelsen og rapporteringsprocedurer opdateres efter behov og gennemgås mindst én gang årligt.

Fastlagte politikker, forretningsgangsbeskrivelser, interne retningslinjer, herunder bogføringsregler, der er relevante for den interne kontrol vedrørende regnskabsaflæggelsen, er tilgængelige for de relevante medarbejdere.

Kontroller i forbindelse med perioderapportering

Som led i den interne kontrol udarbejdes perioderapporter ved udgangen af hvert kvartal. Perioderapporterne behandles af bestyrelserne i de respektive selskaber samt af HMN Naturgas-koncernens samlede bestyrelse, dvs. HMN Naturgas I/S' bestyrelse.

Perioderapporteringerne indeholder en redegørelse for virksomhedens aktuelle situation på de væsentligste risikoområder, hvor bestyrelsen har fastlagt/godkendt politikker og retningslinjer. Yderligere risici, der måtte være identificeret, vurderes og rapporteres.

Som led i udarbejdelsen af perioderapporter – herunder årsrapporten – foretages en sandsynliggørelse af de centrale poster, der indgår i periodens regnskabsmæssige resultater for at sikre indregning i de korrekte perioder.

Bevillinger

Selskabets repræsentantskab godkender efter indstilling fra bestyrelsen i overensstemmelse med selskabets vedtægter senest den 15. november budgettet for koncernen for det kommende år. Økonomiske bevillinger for det kommende år er en del af godkendelsen af budgettet og omfatter:

- Bevilling til nettoomsætning
- Bevilling til driftsomkostninger og andre driftsindtægter
- Bevilling til renter og andre finansieringsudgifter
- Bevilling af rådighedsbeløb til investeringer.

Bevillingerne er givet ved repræsentantskabets godkendelse af budgettet. Bestyrelsen kan beslutte, at investeringsaktiviteter først kan påbegyndes efter særskilt godkendelse af bestyrelsen.

Bestyrelsen påser på grundlag af kvartalsmæssig rapportering, at de bevilgede beløb overholdes og foretager indstilling til repræsentantskabet, hvis der er behov for at foretage bevillingsmæssige korrektioner.

Ekstern revision

Selskabets årsregnskab revideres af en ekstern revisor, der er valgt af HMN Naturgas I/S' repræsentantskab. I den forbindelse forholder revisor sig ligeledes til selskabets regnskabsaflæggelse og interne kontroller. Revisor varetager ejerkommunernes og offentlighedens interesser. Revisor indberetter væsentlige forhold af regnskabsmæssig art eller væsentlige svagheder i det interne kontrolmiljø til bestyrelsen via revisionskomitéen samt i revisionsprotokollen til bestyrelsen.

SÆRLIGE RISICI

Koncernen har ingen særlige risici.

UDVIKLING I HMN NATURGAS I/S' AKTIVITETER OG ØKONOMISKE FORHOLD

Resultat

HMN Naturgas-koncernens regnskab for 2017 udviser et overskud for koncernen på 92,9 mio. kr. efter ophørte aktiviteter. Til sammenligning var nettoresultatet i 2016 et overskud på 207,4 mio. kr.

Resultatet af fortsættende aktiviteter før skat er i 2017 et overskud på 66,0 mio. kr., hvilket er 28,1 mio. kr. lavere end i 2016. Udviklingen skyldes hovedsageligt en stigning i andre eksterne omkostninger på 28,1 mio. kr. Endvidere er der et mindre fald i koncernens bruttoresultat på 5,8 mio. kr. som følge af et fald i de distribuerede gasmængder og dermed i distributionsindtægterne, et fald i de finansielle nettoindtægter på 17,9 mio. kr. samt et fald i andre driftsindtægter på 6,3 mio. kr. Omvendt bidrager en reduktion i koncernens personaleomkostninger på 23,6 mio. kr. positivt til udviklingen i resultatet i 2017.

Resultatet i moderselskabet, HMN Naturgas I/S, viser et overskud på 158,4 mio. kr. mod et tilsvarende overskud i 2016 på 138,0 mio. kr. Moderselskabet er på grund af selskabsformen ikke skattepligtigt.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter i koncernen af fortsættende aktiviteter udgjorde 75,3 mio. kr. i 2017 mod 81,6 mio. kr. i 2016.

Faldet i andre driftsindtægter i 2017 skyldes blandt andet færre gebyrindtægter samt færre indtægter fra brugerbetalte driftsopgaver på ledningsnettet.

Andre eksterne omkostninger og personaleomkostninger

De samlede driftsomkostninger i koncernen udgjorde i 2017 380,7 mio. kr. mod 376,2 mio. kr. i 2016. Af driftsomkostningerne i 2017 udgjorde personaleomkostningerne 203,5 mio. kr. og andre driftsomkostninger 177,2 mio. kr. De tilsvarende tal var i 2016 på 227,1 mio. kr. hhv. 149,1 mio. kr.

De lavere personaleomkostninger i 2017 skyldes blandt andet en tilpasning af organisationen i 2016.

Stigningen i andre eksterne driftsomkostninger i 2017 kan henføres til transaktionsomkostninger i forbindelse med salget af HMN Naturgas A/S samt forhandlingerne om salget af gasnettet mv.

Afskrivninger

I 2017 udgjorde afskrivningerne 15,8 mio. kr. i moderselskabet og 249,2 mio. kr. i koncernen mod 21,6 mio. kr. i 2016 i moderselskabet og 255,6 mio. kr. i koncernen.

De lavere afskrivninger i koncernen i 2017 skyldes, at der i 2016 blev foretaget en nedskrivning af materielle anlægsaktiver på 11,8 mio. kr., samt færre it-afskrivninger i 2017. Omvendt er afskrivningerne på ledningsnettet steget i 2017 som følge af nyinvesteringer i biogastilslutninger.

Finansieringsomkostninger

Finansieringsposterne af fortsættende aktiviteter udgjorde i 2017 en nettoindtægt på 0,1 mio. kr. i koncernen mod en nettoindtægt på 18,0 mio. kr. i 2016. Udviklingen skyldes blandt andet et fald i de finansielle indtægter fra HMN Naturgas A/S. Disse er opgjort under ophørte aktiviteter.

Finansieringsposterne i moderselskabet udgjorde i 2017 en nettoindtægt på 162,4 mio. kr. mod nettoindtægt på 73,2 mio. kr. i 2016. Nettofinansieringsindtægterne i moderselskabet er i 2017 inklusive udbyttebetaling fra HMN GasNet P/S på 150 mio. kr. – i 2016 var der en udbyttebetaling på 60 mio. kr.

Udviklingen i koncernens nettogæld

Koncernen har ultimo 2017 et nettotilgodehavende på 1.104 mio. kr. mod et nettotilgodehavende på 443 mio. kr. ultimo 2016. I moderselskabet HMN Naturgas I/S er nettogælden reduceret med 163,4 mio. kr. – fra 192,5 mio. kr. til 29,1 mio. kr., mens der i datterselskabet HMN GasNet P/S er et nettotilgodehavende på 8,1 mio. kr. ultimo 2017.

Egenkapital

Koncernens egenkapital ved udgangen af 2017 er steget til 2.410,0 mio. kr. mod 2.317,2 mio. kr. ved udgangen af 2016.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke indtruffet begivenheder efter regnskabsårets afslutning, der har afgørende indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Forventninger til fremtiden

Kundernes overgang til anden energiforsyning – herunder bl.a. konvertering til fjernvarme – og generelle reduktioner i energiforbruget kan på lidt længere sigt medføre stigende distributionstariffer. Det er derfor væsentligt, at distributionstarifferne kan holdes på et niveau, så den samlede slutpris på naturgas er konkurrencedygtig med alternative brændsler.

Distributionstariffen reduceredes i 2013 med gennemsnitligt 22 % og reduceres yderligere, når den historiske gæld er afviklet. Den historiske gæld afvikles ifølge den nuværende godkendelse fra Energitilsynet i 2020. HMN GasNet P/S har imidlertid netop ansøgt Energitilsynet om, at tidspunktet for afvikling af den historiske gæld udskydes til 2023.

Regeringen har i efteråret 2016 indledt en dialog med de kommunalt ejede gasdistributionsselskaber om mulighederne for konsolidering af gasdistributionsnettet i Danmark. Der pågår pt. forhandlinger med Energinet.dk (på vegne af staten) om muligheden for overtagelse af HMN GasNet P/S.

I samme forbindelse er der vedtaget en ændring af reglerne om modregning i kommunernes bloktilskud fra de tidligere 100 % til 20 %, når provenuet fra et salg bindes i en 10-årig periode med løbende udbetaling.

I 2018 forventes et mindre fald i den samlede distribution af gas, som er den primære aktivitet i koncernen. Faldet dækker over en forventet lavere afsætning til aconto- og månedskunder samt en forventet højere afsætning til de timeaflyste kunder. Nettoeffekten er et mindre forventet fald i nettoomsætningen i forhold til 2017.

Samtidig vil en ændret omkostningsfordeling mellem HMN GasNet P/S og biogasejerne give højere driftsomkostninger i koncernen, mens den forventede samfakturering vil sænke de forventede gebyrindtægter.

Den samlede forventning til 2018 vil således være et lidt lavere økonomisk resultat end i 2017.

HOVED- OG NØGLETAL FOR KONCERNEN

Økonomi

Mio. kr.	2017	2016	2015	2014	2013
Nettoomsætning	700	670	4.658	5.035	5.744
Bruttoresultat	619	625	653	564	707
Andre driftsindtægter	75	82	47	-8	31
Driftsudgifter	-381	-376	-375	-344	-370
Afskrivninger/nedskrivninger	-249	-256	-254	-266	-252
Driftsresultat	65	75	72	-54	116
Resultat i associerede virksomheder	1	1	1	1	-1
Finansielle poster, netto	0	18	12	12	9
Resultat før skat	66	94	85	-42	124
Selskabsskat	1	18	-2	22	7
Årets resultat af fortsættende aktiviteter	67	112	83	-20	131
Resultat af ophørte aktiviteter	26	95	0	0	0
Årets resultat i alt	93	207	83	-20	131

Nøgletal

Investeringer i materielle anlægsaktiver	152	157	171	237	156
Egenkapital	2.410	2.317	2.110	2.028	2.043
Balancesum	4.436	4.703	4.925	5.190	5.410
Langfristet gæld, brutto	1.182	1.172	1.550	1.852	1.801
Nettogæld	-1.104	-443	-69	269	360
Indskudskapital, inkl. tilskrevne renter	50	50	50	50	50
Effektiv rente af gæld %	0,0	7,0	-11,8	-3,8	-1,6
Inflation %, nettoprisindeks dec.	1,1	0,7	0,7	0,5	0,9
Bruttomargin	88,5	93,3	14,0	11,2	12,3
Overskudsgrad	9,3	11,2	1,5	-1,1	2,0
Afkastningsgrad	1,5	1,6	1,5	-1,1	2,2
Egenkapitalens forrentning	2,8	5,1	4,0	-1,0	6,9
Egenkapitalandel, soliditet	54,3	49,3	42,8	38,3	37,0

Statistik

Distribution, mio. m ³	1.486	1.498	1.416	1.407	1.665
Tilsluttede, antal kunder	251.465	251.998	252.198	253.003	253.008
Fordelingsnet, km	1.252	1.252	1.261	1.258	1.270
Distributionsnet, km	8.560	8.514	8.570	8.559	8.545
Beskæftigede, antal	346	365	363	363	362

Hoved- og nøgletallene er beregnet efter Finansforeningens anbefalinger for nøgletal.

Primo år 2014 er der foretaget en regulering af pensionsdepot på 66 mio. kr., som er tillagt egenkapitalen.

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt koncernregnskabet og årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 for HMN Naturgas I/S.

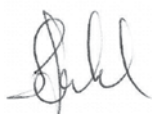
Koncernregnskabet og årsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU. Koncernregnskabet, årsregnskabet og ledelsesberetningen er herudover udarbejdet i overensstemmelse med yderligere oplysningskrav i årsregnskabsloven.

Koncernregnskabet og årsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og pengestrømme for 2017.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og selskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og af koncernens og selskabets finansielle stilling samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og selskabet står over for.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Søborg, den 22. marts 2018

Susanne Juhl
Adm. direktør

På bestyrelsesmødet den 22. marts 2018

Ole Bjørstorp
Formand

Hans Toft
Næstformand

Arne Bisgaard
Næstformand

Thomas Lykke Pedersen
Medlem af arbejdsudvalget

Kurt Andreassen
Medlem af arbejdsudvalget

Elvin J. Hansen

Hans J. Okholm

John Schmidt Andersen

Jørgen Hammer Sørensen

Morten Slotved

Niels Dueholm

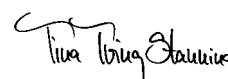
Ole Ørnbo

Pernille Beckmann

Steffen Damsgaard

Tina Tving Stauning

Torsten Nielsen

Viggo Vangsgaard

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til kapitalejerne i HMN Naturgas I/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere krav i årsregnskabsloven.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Hvad har vi revideret

HMN Naturgas I/S' koncernregnskab og årsregnskab for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet ('regnskabet').

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit Revisors ansvar for revisionen af regnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med IESBA's Etiske regler.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg

Vi blev første gang valgt som revisor for HMN Naturgas I/S den 27. april 2007 for regnskabsåret 2006. Vi er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 11 år frem til og med regnskabsåret 2017.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af regnskabet for 2017. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Centralt forhold ved revisionen

Regnskabsmæssige skøn i forbindelse med opgørelse af retableringsforpligtigelse.

Koncernen har en forpligtelse i henhold til lovgivningen, der betyder, at distributionsnettet ved ophør af brug skal nedlukkes og visse dele fjernes forsvarligt. Disse miljømæssige krav medfører, at koncernen har en retableringsforpligtelse, der skal indregnes som en hensat forpligtelse.

Retableringsforpligtigelsen er indregnet med DKK 324,5 mio. (DKK 313,1 mio. i 2016).

Opgørelsen af retableringsforpligtelsen er særlig følsom over for estimater over forventede enhedsomkostninger, tidspunkt for ophør af brug af distributionsnettet samt diskonteringsfaktoren.

Vi fokuserede på retableringsforpligtelsen, da den indeholder væsentlige regnskabsmæssige skøn.

Der henvises til note 17 og 25.

Værdiansættelse af anlægsaktiver (Distributionsnettet og Goodwill)

Koncernen har immaterielle anlægsaktiver i form af goodwill, og materielle anlægsaktiver i form af distributionsnettet og driftsaktiver. Ledelsen udfører årligt test af værdiforringelse af goodwill. På andre aktiver udføres test, når der er indikationer på værdiforringelse.

Koncernen vurderer indikationer på nedskrivning og udfører nedskrivningstest på de enkelte pengestrømsgenererende enheder indeholdende goodwill eller udvisende indikationer på nedskrivning. Det er forbundet med skøn at vurdere, hvad der indeholdes i de enkelte pengestrømsgenererende enheder, herunder om de i det væsentligste kan generere pengestrømme selvstændigt.

Goodwill henført til distributionsaktivitet

Goodwill henført til distributionsaktiviteten er indregnet med DKK 63 mio. (DKK 63 mio. i 2016).

Vi fokuserede på goodwill, da den indeholder væsentlige regnskabsmæssige skøn over fremtidige effektiviseringsgevinster, der udgør den langsigtede indtjening i distributionsaktiviteten.

Hvordan vi har behandlet det centrale forhold ved revisionen

Vi vurderede ledelsens model for opgørelse af retableringsforpligtigelsen, herunder forudsætningerne og anvendte data.

Vi testede modellens nøjagtighed og efterregnede beregningerne på stikprøvebasis.

Vi vurderede ledelsens forudsætninger om:

– forventede enhedsomkostninger ved at sammenholde disse med information fra ledelsens ekspert og vores vurdering af prisniveauet

– det forventede tidspunkt for ophør af brug af distributionsnettet ved at vurdere, om der er indtruffet begivenheder, som kan påvirke tidspunktet

– den anvendte diskonteringsfaktor ved at involvere vores egen værdiansættelsesspecialist og ved at sammenholde diskonteringsfaktoren med den langsigtede strukturelle nominelle risikofri rente.

Vi afstemte modellens data til virksomhedens registreringer for til- og afgang på distributionsnettet.

Vi gennemgik og vurderede ledelsens identifikation af pengestrømsgenererende enheder ved at sammenholde med intern økonomirapportering og registreringssystemer samt drøftelser med ledelsen.

Goodwill henført til distributionsaktivitet

Vi vurderede ledelsens test af værdiforringelse af goodwill, inklusive følsomhedsanalyse, og vurderede modellen, forudsætningerne og anvendte data.

Vi testede modellens nøjagtighed og efterregnede beregningerne på stikprøvebasis.

Vi testede ledelsens vurdering af effektiviseringsgevinster til brug for vurdering af goodwill ved at gennemgå historiske effektiviseringsgevinster, der danner grundlag for ledelsens forventning.

Materielle anlægsaktiver

Distributionsnettet er indregnet med DKK 1.204,5 mio. (DKK 1.275,3 mio. i 2016).

Andre materielle anlægsaktiver består af driftsmidler, biogas-anlæg, gastankstationer mv. og er indregnet med DKK 312,9 mio. (DKK 397 mio. i 2016).

Vi fokuserede på materielle anlægsaktiver, da de er henført til pengestrømsgenererende enheder, hvor der er størst usikkerhed vedrørende de fremtidige pengestrømme.

Der henvises til note 7 og 8.

Materielle anlægsaktiver

Vi vurderede, om der er indikationer på nedskrivningsbehov af distributionsnettet og andre materielle anlægsaktiver, bl.a. ved at gennemgå den interne økonomirapportering.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere krav i årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

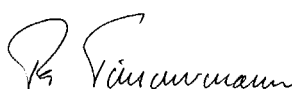
Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af regnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, med mindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Hellerup, den 22. marts 2018

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR nr. 3377 1231

Per Timmermann

Statsautoriseret revisor

mne18652

Jesper Møller Langvad

Statsautoriseret revisor

mne21328

TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

Resultatopgørelse

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Mio. kr.	Note	2017	2016
323,1	280,1	Nettoomsætning	1	699,7	670,5
0,0	0,0	Vareforbrug		-80,2	-45,2
323,1	280,1	Bruttoresultat		619,4	625,2
58,5	6,9	Andre driftsindtægter	2	75,3	81,6
0,0	0,0	Driftsindtægter/-udgifter vedrørende finansiel afdækning		0,0	0,0
-70,2	-74,4	Andre eksterne omkostninger	3	-177,2	-149,1
-225,1	-200,8	Personaleomkostninger	4	-203,5	-227,1
-21,6	-15,8	Afskrivninger	8, 9	-249,2	-255,6
64,7	-4,0	Driftsresultat		64,8	75,0
0,0	0,0	Resultat i associerede virksomheder		1,0	1,0
83,0	165,2	Finansielle indtægter	5	16,9	38,1
-9,8	-2,8	Finansielle omkostninger	5	-16,8	-20,1
138,0	158,4	Resultat før skat af fortsættende aktiviteter		66,0	94,1
0,0	0,0	Skat af årets resultat	6	0,6	17,9
138,0	158,4	Årets resultat af fortsættende aktiviteter		66,6	112,0
		Ophørte aktiviteter			
0,0	0,0	Årets resultat fra ophørte aktiviteter	19	26,3	95,5
138,0	158,4	Årets resultat i alt		92,9	207,4

Totalindkomstopgørelse

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Mio. kr.	Note	2017	2016
138,0	158,4	Årets nettoresultat		92,9	207,4
		Beløb, der recirkuleres under visse betingelser:			
0,0	0,0	Dagsværdiregulering af værdipapirer		0,0	0,0
0,0	0,0	Anden totalindkomst		0,0	0,0
138,0	158,4	Årets totalindkomst i alt		92,9	207,4

BALANCE

Aktiver

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Mio. kr.	Note	2017	2016
0,0	0,0	Kunderelationer		0,0	112,1
0,0	0,0	Goodwill		63,0	338,0
0,0	0,0	Immaterielle anlægsaktiver	7	63,0	450,1
54,9	56,5	Grunde og bygninger		60,5	58,9
0,0	0,0	Ledningsnet		1.204,5	1.275,3
17,9	11,3	Andre anlæg, driftsmidler og inventar		250,1	302,5
0,0	0,0	Anlæg under udførelse		2,3	36,0
72,8	67,8	Materielle anlægsaktiver	8	1.517,3	1.672,8
15,6	15,6	Langfristede tilgodehavender fra dattervirksomhed		0,0	0,0
2.383,8	2.383,8	Kapitalandele i dattervirksomhed		0,0	0,0
0,0	0,0	Kapitalandele i associerede virksomheder		5,9	5,5
0,0	0,0	Finansielle tilgodehavender		276,9	381,2
196,2	309,7	Finansielle tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		0,0	0,0
2.595,6	2.709,1	Finansielle anlægsaktiver	9	282,8	386,6
0,0	0,0	Udskudt skatteaktiv		0,0	11,4
2.668,4	2.776,9	Langfristede aktiver		1.863,1	2.521,0
0,0	0,0	Varebeholdninger		31,3	260,3
0,0	4,5	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	10	721,1	1.276,3
112,1	93,4	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		0,0	0,0
99,8	47,1	Andre tilgodehavender	11	87,4	242,4
0,0	0,0	Periodeafgrænsningsposter	12	143,3	28,1
211,9	145,1	Tilgodehavender		951,8	1.546,8
0,0	0,0	Værdipapirer		0,2	0,3
169,6	177,0	Likvide beholdninger		1.550,4	374,5
0,0	0,0	Materielle aktiver bestemt for salg	13	39,0	0,0
381,4	322,1	Kortfristede aktiver		2.572,7	2.181,9
3.049,9	3.099,0	Aktiver		4.435,8	4.702,9

BALANCE

Passiver

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Mio. kr.	Note	2017	2016
49,7	49,7	Indskudskapital		49,7	49,7
639,0	0,0	Reserve for opskrivning til handelsværdi		0,0	0,0
0,0	0,0	Ekstraordinær effektiviseringsgevinst		328,7	322,5
0,0	0,0	Reserve til nedsættelse af priser		50,8	99,1
1.591,1	2.388,5	Overført resultat		1.980,9	1.845,9
2.279,8	2.438,2	Egenkapital		2.410,0	2.317,2
573,8	0,0	Obligationslån og afledte finansielle instrumenter	14-16	0,0	573,8
0,0	0,0	Udskudte indtægter		279,7	265,2
0,0	0,0	Abandonmentforpligtelser	17	324,5	313,1
16,3	23,3	Andre hensatte forpligtelser		26,6	19,7
590,1	23,3	Langfristede gældsforpligtelser		630,8	1.171,7
0,0	516,5	Kortfristet del af obligationslån og afledte finansielle instrumenter	14-16	516,5	0,0
0,0	0,0	Kortfristet gæld til bank		0,0	0,0
9,2	1,1	Leverandører af varer og tjenesteydelser		68,9	288,9
10,5	3,1	Gæld til tilknyttede virksomheder		0,0	0,0
0,0	0,0	Modtagne forudbetalinger fra kunder		0,0	0,0
0,0	0,0	Udskudt skattepassiv		2,4	0,0
160,3	116,9	Anden gæld	18	776,0	925,0
0,0	0,0	Kortfristet del af hensatte forpligtelser		0,0	0,0
0,0	0,0	Passiver knyttet til materielle aktiver bestemt for salg		31,3	0,0
180,0	637,6	Kortfristede gældsforpligtelser		1.395,0	1.213,9
770,1	660,8	Gældsforpligtelser		2.025,9	2.385,7
3.049,9	3.099,0	Passiver		4.435,8	4.702,9
		Ophørte aktiviteter	19		
		Eventualforpligtelser og andre forpligtelser	20		
		Nærtstående parter	21		
		Over-/underdækning	22		
		Tjenestemandspensioner	23		
		Anvendt regnskabspraksis	24		
		Regnskabsmæssige vurderinger og skøn	25		

PENGESTRØMSOPGØRELSE

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Mio. kr.	Note	2017	2016
Pengestrøm fra driftsaktiviteter:					
64,7	-4,0	Driftsresultat af fortsættende aktiviteter		64,8	215,9
0,0	0,0	Tilbageførsel af andre driftsindtægter uden likviditetseffekt		0,0	-110,8
21,6	15,8	Tilbageførsel af afskrivninger		249,2	282,0
0,0	0,0	Tilbageførsel af pension		0,0	0,0
83,0	165,2	Finansielle indbetalinger		16,9	29,5
-9,8	-2,8	Finansielle udbetalinger		-16,8	-20,1
1,8	-1,7	Finansielle poster uden likviditetseffekt		7,8	13,1
0,0	0,0	Betalt selskabsskat		0,0	-7,0
<i>Ændringer i driftskapital:</i>					
-90,4	-102,3	Ændringer i tilgodehavender, lagerbeholdning m.v.		-221,4	422,4
63,8	-51,9	Ændringer i leverandørgæld mv.		54,1	-492,5
134,9	18,3	Pengestrøm fra driftsaktiviteter af fortsættende aktiviteter		154,7	332,5
0,0	0,0	Pengestrøm fra driftsaktiviteter af ophørte aktiviteter		438,1	0,0
134,9	18,3	Pengestrøm fra driftsaktiviteter i alt		592,8	332,5
Pengestrøm fra investeringsaktiviteter:					
-22,4	-10,8	Anlægsinvesteringer		-121,6	-134,8
0,0	0,0	Salg af obligationer		0,0	0,0
0,0	0,0	Nettokontant vederlag (Se note 19)		707,5	0,0
-22,4	-10,8	Pengestrøm fra investeringsaktiviteter af fortsættende aktiviteter		586,0	-134,8
0,0	0,0	Pengestrøm fra investeringsaktiviteter af ophørte aktiviteter		-2,9	0,0
-22,4	-10,8	Pengestrøm fra investeringsaktiviteter i alt		583,1	-134,8
Pengestrøm fra finansieringsaktiviteter:					
-403,2	0,0	Afdrag på kort- og langfristet gæld		0,0	-403,2
250,0	0,0	Kort- og langfristet lånoptagelse		0,0	250,0
-153,2	0,0	Pengestrøm fra finansieringsaktiviteter af fortsættende aktiviteter		0,0	-153,2
0,0	0,0	Pengestrøm fra finansieringsaktiviteter af ophørte aktiviteter		0,0	0,0
-153,2	0,0	Pengestrøm fra finansieringsaktiviteter i alt		0,0	-153,2
-40,8	7,4	Ændring i likviditet i alt		1.175,9	44,5
210,3	169,6	Likvider, primo		374,5	330,0
169,5	177,0	Likvider, ultimo		1.550,4	374,5
Likvider, ultimo:					
169,6	177,0	Likvide beholdninger		1.550,4	374,5
169,6	177,0	Likvider, ultimo		1.550,4	374,5

EGENKAPITALOPGØRELSE

MODERSELSKAB

Mio. kr.	Indskuds-kapital	Reserve for opskrivning til handelsværdi	Ekstraordinær effektiviserings-gevinst	Reserve til nedsættelse af priser	Overført resultat	I alt
Egenkapital 01. januar 2017	49,7	639,0	0,0	0,0	1.591,2	2.279,8
Årets totalindkomst					158,4	158,4
Øvrige egenkapitalbevægelser:						
Tilbageførsel af reserve ved salg af dattervirksomhed		-639,0			639,0	0,0
Egenkapital 31. december 2017	49,7	0,0	0,0	0,0	2.388,5	2.438,2
Egenkapital 01. januar 2016	49,7	639,0	0,0	0,0	1.452,6	2.141,4
Årets totalindkomst					138,0	138,0
Øvrige egenkapitalbevægelser:						
Korrektion af primo					0,5	0,5
Egenkapital 31. december 2016	49,7	639,0	0,0	0,0	1.591,2	2.279,8

KONCERN

Mio. kr.	Indskuds-kapital	Reserve for opskrivning til handelsværdi	Ekstraordinær effektiviserings-gevinst	Reserve til nedsættelse af priser	Overført resultat	I alt
Egenkapital 01. januar 2017	49,7	0,0	322,5	99,1	1.845,9	2.317,2
Årets totalindkomst					92,9	92,9
Øvrige egenkapitalbevægelser:						
Reserve til prisnedsættelse fra effektiviseringsgevinst af driftsomkostninger			4,2	4,2	-8,3	0,0
Reserve til prisnedsættelse fra effektiviseringsgevinst af finansieringsomkostninger			2,0	2,0	-4,0	0,0
Tilbageført reserve vedrørende nedsættelse af priser				-54,5	54,5	0,0
Egenkapital 31. december 2017	49,7	0,0	328,7	50,8	1.980,9	2.410,0
Egenkapital 01. januar 2016	49,7	0,0	304,1	138,2	1.617,7	2.109,6
Årets totalindkomst					207,4	207,4
Øvrige egenkapitalbevægelser:						
Reserve til prisnedsættelse fra effektiviseringsgevinst af driftsomkostninger			16,1	16,1	-32,3	0,0
Reserve til prisnedsættelse fra effektiviseringsgevinst af finansieringsomkostninger			2,2	2,2	-4,5	0,0
Tilbageført reserve vedrørende nedsættelse af priser				-57,4	57,4	0,0
Egenkapital 31. december 2016	49,7	0,0	322,5	99,1	1.845,9	2.317,2

NOTER

Note 1 Segmentoplysninger

Ledelsen har defineret koncernens driftssegmenter ud fra den rapportering, der tilgår koncernledelsen, og som danner grundlag for beslutninger. Koncernledelsen styrer aktiviteter ud fra en opdeling i koncernservice, distribution af gas og handel med gas.

De rapporteringspligtige segmenter omfatter således:

Koncernservice omfatter salg af personaleressourcer, finansieringsydelse mv. til koncernforbundne selskaber.

Distribution af gas omfatter drift af distributionsnet i hovedstadsregionen og Midt- og Nordjylland.

Handel med gas omfatter salg af naturgas til kunder.

Oplysninger om forretningssegmenter er baseret på koncernens afkast og risici samt på den interne økonomistyring.

Interne handler samt allokering mellem segmenterne sker på markedsvilkår.

Den anvendte regnskabspraksis er den samme som koncernens regnskabspraksis.

Aktiviteter 2017 mio. kr.	Koncern- service	Distribution af gas	Handel med gas	Øvrige	Elimini- neringer	Koncer- nen i alt
Koncernekstern omsætning	59,0	553,2	0,0	87,4	0,0	699,7
Koncernintern omsætning	221,1	0,0	0,0	0,0	-221,1	0,0
Nettoomsætning	280,1	553,2	0,0	87,4	-221,1	699,7
Driftsresultat	-4,0	107,1	0,0	-38,3	0,0	64,8
Resultat i associerede virksomheder	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	1,0
Finansielle poster*	162,4	-8,0	0,0	521,5	-675,8	0,1
Indkomstskat	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,6
Årets resultat af fortsættende aktiviteter	158,4	100,2	0,0	483,8	-675,8	66,6
Årets resultat af ophørte aktiviteter**	0,0	0,0	26,3	0,0	0,0	26,3
Årets resultat i alt	158,4	100,2	26,3	483,8	-675,8	92,9
Tilgang på materielle anlægsaktiver	10,8	129,3	0,0	12,1	0,0	152,2
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	-15,8	-227,0	0,0	-6,0	0,0	-248,7
Afskrivninger på finansielle anlægsaktiver	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,0	-0,5
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Langfristede aktiver	2.776,9	1.464,4	0,0	388,5	-2.766,8	1.863,1
Kortfristede aktiver	322,1	1.077,8	0,0	1.299,4	-126,6	2.572,7
Aktiver	3.099,0	2.542,3	0,0	1.687,8	-2.893,4	4.435,8
Egenkapital	2.438,2	1.194,3	0,0	1.218,9	-2.441,5	2.410,0
Gældsforpligtelser	660,8	1.347,9	0,0	469,0	-451,9	2.025,9
Passiver	3.099,0	2.542,3	0,0	1.687,8	-2.893,4	4.435,8

*) Finansielle poster under Øvrige omfatter overkurs fra salget af HMN Naturgas A/S på 427,4 mio. kr. samt udbytte fra HMN Biogas ApS på 98,4 mio. kr. i HMN Naturgas Holding ApS.

***) Se note 19: Resultat af ophørte aktiviteter.

Note 1 fortsat *Segmentoplysninger*

Aktiviteter 2016 mio. kr.	Koncern-service	Distribution af gas	Handel med gas	Øvrige	Elimineringer	Koncernen i alt
Koncernekstern omsætning	0,0	559,7	3.239,0	6,3	0,0	3.804,9
Koncernintern omsætning	323,1	0,2	2,0	41,5	-366,8	0,0
<i>Nettoomsætning</i>	<i>323,1</i>	<i>559,9</i>	<i>3.241,0</i>	<i>47,8</i>	<i>-366,8</i>	<i>3.804,9</i>
Driftsresultat	64,7	88,3	152,3	-20,2	-69,4	215,9
Resultat i assosierede virksomheder	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	1,0
Finansielle poster	73,2	-6,2	-8,6	-0,4	-48,7	9,4
Indkomstskat	0,0	0,0	-36,9	4,5	13,4	-19,0
<i>Årets nettoresultat</i>	<i>138,0</i>	<i>83,2</i>	<i>106,9</i>	<i>-16,1</i>	<i>-104,7</i>	<i>207,4</i>
Tilgang på materielle anlægsaktiver	22,4	112,8	-74,3	98,4	20,3	179,6
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	-21,6	-216,8	-4,0	-17,3	0,0	-259,6
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	0,0	0,0	-25,1	0,0	2,7	-22,4
Langfristede aktiver	2.668,4	1.572,4	249,2	1.016,9	-2.986,1	2.521,0
Kortfristede aktiver	381,4	1.006,8	924,8	89,7	-220,9	2.181,9
<i>Aktiver</i>	<i>3.049,8</i>	<i>2.579,3</i>	<i>1.174,0</i>	<i>1.106,7</i>	<i>-3.207,0</i>	<i>4.702,9</i>
Egenkapital	2.279,8	1.244,2	800,9	758,6	-2.766,4	2.317,2
Gældsforpligtelser	770,1	1.335,1	373,1	348,1	-440,6	2.385,8
<i>Passiver</i>	<i>3.049,9</i>	<i>2.579,3</i>	<i>1.174,0</i>	<i>1.106,7</i>	<i>-3.207,0</i>	<i>4.702,9</i>

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Note 2 <i>Andre driftsindtægter</i>	Mio. kr.	2017	2016
0,0	0,0	Indtægter fra gebyrer		5,2	7,1
0,0	0,0	Indtægter fra driftsopgaver ledningsnet		21,3	30,2
0,0	0,0	Indtægter fra aktivering af interne timer		13,0	16,3
52,8	0,0	Indtægter fra overkurs ved salg af aktiver		0,0	0,0
0,0	0,0	Indtægter fra årets værdiregulering af udskudte indtægter		19,8	15,3
5,7	6,9	Øvrige indtægter		16,0	13,0
<i>58,5</i>	<i>6,9</i>	<i>Andre driftsindtægter</i>		<i>75,3</i>	<i>81,6</i>

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Note 3 <i>Revisorhonorar</i>	Mio. kr.	2017	2016
Honorar for lovpligtig revision					
0,4	0,4	Revisionshonorar til PwC		0,6	0,6
0,2	0,0	Andre erklæringer med sikkerhed		0,8	0,3
0,2	0,0	Skatterådgivning		2,0	0,5
2,3	5,0	Andre ydelser		9,0	4,3
<i>3,1</i>	<i>5,3</i>	<i>Samlet honorar i regnskabsåret</i>		<i>12,5</i>	<i>5,7</i>

Honorarer for andre ydelser end lovpligtig revision leveret af PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab til koncernen udgør 11,9 mio. kr. (2016: 5,1 mio. kr.) og består af vendor due dilligence, aftalte arbejdshandlinger og erklæring med sikkerhed i relation til regnskabsmæssige opgørelser, selskabsretlige erklæringer, regnskabsrådgivning i relation til afhændelse af forretningsområder, skatterådgivning i forbindelse med salg af datterselskab og anden generel regnskabs- og skatterådgivning.

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Note 4 <i>Personaleomkostninger</i>	Mio. kr.	2017	2016
		De samlede personaleomkostninger kan specificeres således:			
193,6	164,2	Lønninger og gager		166,0	195,0
29,4	34,8	Pensioner		35,7	29,9
2,2	1,9	Andre omkostninger til social sikring		1,9	2,2
225,1	200,8	<i>Personaleomkostninger i alt</i>		203,5	227,1
		Heraf udgør vederlag til direktion:			
1,5	1,4	Lønninger og gager til direktionen		1,4	1,5
0,3	0,3	Pensioner til direktionen		0,3	0,3
1,8	1,7	<i>Direktion i alt</i>		1,7	1,8
		Heraf udgør vederlag til bestyrelse og repræsentantskab:			
1,3	1,4	Bestyrelse		1,4	1,3
1,3	1,4	<i>Bestyrelse og repræsentantskab i alt</i>		1,4	1,3
363	344	<i>Antal medarbejdere i alt</i>		346	365

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Note 5 <i>Finansielle poster</i>	Mio. kr.	2017	2016
		Finansielle indtægter			
0,3	1,8	Renteindtægter fra driftslikviditet		2,6	1,4
0,0	0,0	Renteindtægter fra finansielle tilgodehavender		9,8	33,1
0,0	1,0	Dagværdiregulering af dagværdisikring		1,0	0,0
0,0	3,5	Dagværdiregulering af poster reguleret over resultatopgørelsen (obligationslån)		3,5	0,0
3,7	0,0	Dagværdiregulering af finansielle derivater		0,0	3,7
0,9	0,0	Valutakursregulering, netto		0,0	0,0
60,0	150,0	Udbytte fra tilknyttet virksomhed		0,0	0,0
18,2	8,9	Renteindtægter fra tilknyttet virksomhed		0,0	0,0
83,0	165,2	Finansielle indtægter i alt		16,9	38,1
		Finansielle omkostninger			
-2,6	0,0	Renteomkostninger fra lån		-0,4	-2,7
0,0	0,0	Diskonterings-effekt af hensatte forpligtelser		-9,2	-8,2
-0,9	0,0	Dagværdiregulering af dagværdisikring		0,0	-0,9
-6,0	0,0	Dagværdiregulering af poster reguleret over resultatopgørelsen (obligationslån)		0,0	-6,0
0,0	-2,4	Dagværdiregulering af finansielle derivater		-2,4	0,0
0,0	-0,4	Valutakursregulering, netto		-0,5	-0,3
-0,3	0,0	Renteomkostninger til tilknyttet virksomhed		0,0	0,0
0,0	0,0	Amortisering af overkurs fra køb af aktiver		-4,1	0,0
0,0	0,0	Andre finansielle omkostninger		-0,3	-2,0
-9,8	-2,8	Finansielle omkostninger i alt		-16,8	-20,1
73,2	162,4	<i>Finansielle poster</i>		0,1	18,0

Estimeret effekt af ændring af egen kreditrisiko vedrørende lån henført til dagsværdi over resultatopgørelsen er tæt på nul.

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Note 6 Skat af årets resultat	Mio. kr.	2017	2016
0,0	0,0	Årets aktuelle skat		-17,8	-1,7
0,0	0,0	Årets udskudte skat		-1,6	-17,3
0,0	0,0	Regulering af udskudt skat vedrørende tidligere år		-1,6	0,0
<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>Årets skat i alt</i>		<i>-21,0</i>	<i>-19,0</i>
<i>der fordeler sig således:</i>					
0,0	0,0	Skat af årets resultat		-21,0	-19,0
0,0	0,0	Skat af egenkapitalbevægelser		0,0	0,0
<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>Årets skat i alt</i>		<i>-21,0</i>	<i>-19,0</i>
Skat af årets resultat kan forklares således:					
0,0%	0,0%	Selskabsskattesats		22,0%	22,0%
Skatteeffekt af:					
		Underskud fra tidligere år		0,0%	0,0%
		Udskudt skat vedr. elimineret intern avance		0,0%	5,9%
		Resultat af skattefri virksomhed		-22,4%	-19,5%
<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>Effektiv skatteprocent</i>		<i>-0,4%</i>	<i>8,4%</i>
Skatteaktiv fordeler sig således:					
		Fremførbart underskud		8,0	6,7
		Finansielle kontrakter		0,0	-5,9
		Elimineret intern avance		0,0	13,4
		Andre tidsmæssige forskelle		-10,4	-2,8
		<i>Skatteaktiv i alt</i>		<i>-2,4</i>	<i>11,4</i>

HMN Naturgas Holding ApS er sambeskattet med HMN Gastankstationer ApS og HMN Biogas ApS . Der er solidarisk hæftelse for selskabsskatten.

Det er ledelsens forventning, at der vil blive genereret skattepligtigt overskud i de kommende år, hvorved det fremførbare underskud vil blive udnyttet.

Skatteaktivet vedrører midlertidige forskelle, der forventes reduceret over en 3-5 årig periode.

Note 7 Immaterielle anlægsaktiver Mio. kr.

MODERSELSKAB	Kunderelationer	Goodwill	i alt
Kostpris 01. januar 2017	0,0	0,0	0,0
Tilgang	0,0	0,0	0,0
Afgang	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31. december 2017	0,0	0,0	0,0
Afskrivninger 01. januar 2017	0,0	0,0	0,0
Afskrivninger	0,0	0,0	0,0
Afskrivninger 31. december 2017	0,0	0,0	0,0
<i>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2017</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Kostpris 01. januar 2016	0,0	63,0	63,0
Tilgang	0,0	0,0	0,0
Afgang	0,0	0,0	0,0
Afgang i forbindelse med virksomhedsoverdragelse	0,0	-63,0	-63,0
Kostpris pr. 31. december 2016	0,0	0,0	0,0
Afskrivninger 01. januar 2016	0,0	0,0	0,0
Afskrivninger	0,0	0,0	0,0
Afskrivninger 31. december 2016	0,0	0,0	0,0
<i>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
KONCERN	Kunderelationer	Goodwill	i alt
Kostpris 01. januar 2017	301,0	338,0	639,0
Tilgang	0,0	0,0	0,0
Afgang	0,0	0,0	0,0
Afgang i forbindelse med virksomhedsoverdragelse	-301,0	-275,0	-576,0
Kostpris pr. 31. december 2017	0,0	63,0	63,0
Afskrivninger 01. januar 2017	188,9	0,0	188,9
Afskrivninger	11,2	0,0	11,2
Afgang i forbindelse med virksomhedsoverdragelse	-200,1	0,0	-200,1
Afskrivninger 31. december 2017	0,0	0,0	0,0
<i>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2017</i>	<i>0,0</i>	<i>63,0</i>	<i>63,0</i>
Kostpris 01. januar 2016	301,0	338,0	639,0
Tilgang	0,0	0,0	0,0
Afgang	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31. december 2016	301,0	338,0	639,0
Afskrivninger 01. januar 2016	166,4	0,0	166,4
Afskrivninger	22,4	0,0	22,4
Afskrivninger 31. december 2016	188,9	0,0	188,9
<i>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016</i>	<i>112,1</i>	<i>338,0</i>	<i>450,1</i>

Note 7 fortsat *Immaterielle anlægsaktiver***Nedskrivningstest på goodwill**

Værdien af goodwill testes for værdiforringelse årligt eller oftere i tilfælde af, at der er indikation på værdiforringelse.

Goodwill vedrørende distribution kan primært henføres til høj driftseffektivitet. Goodwill vedrørende handel kan henføres til forventninger til forøgelse af aktiviteterne. Goodwill kan ikke afskrives skattemæssigt.

Goodwill er allokeret til følgende segmenter:	mio. kr.
<i>Distribution</i>	<i>63,0</i>

Goodwill vedrørende distribution kan primært henføres til høj driftseffektivitet. Goodwill kan ikke afskrives skattemæssigt.

Note 8 *Materielle anlægsaktiver* Mio. kr.

MODERSELSKAB	Grunde og bygninger	Ledningsnet	Andre anlæg driftsmidler og inventar	Anlæg under udførelse	I alt
Kostpris 01. januar 2017	172,3	0,0	236,2	0,0	408,5
Overførsel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilgang	6,8	0,0	4,1	0,0	10,8
Afgang	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31. december 2017	179,1	0,0	240,3	0,0	419,4
Afskrivninger 01. januar 2017	117,4	0,0	218,4	0,0	335,7
Afskrivninger	5,2	0,0	10,6	0,0	15,8
Afskrivninger 31. december 2017	122,6	0,0	229,0	0,0	351,5
<i>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2017</i>	<i>56,5</i>	<i>0,0</i>	<i>11,3</i>	<i>0,0</i>	<i>67,8</i>
Kostpris 01. januar 2016	170,2	0,0	216,0	0,0	386,2
Overførsel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilgang	2,1	0,0	20,3	0,0	22,4
Afgang	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31. december 2016	172,3	0,0	236,2	0,0	408,5
Afskrivninger 01. januar 2015	112,4	0,0	201,8	0,0	314,2
Afskrivninger	5,0	0,0	16,6	0,0	21,6
Afskrivninger 31. december 2016	117,4	0,0	218,4	0,0	335,7
<i>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016</i>	<i>54,9</i>	<i>0,0</i>	<i>17,9</i>	<i>0,0</i>	<i>72,8</i>

KONCERN	Grunde og bygninger	Ledningsnet	Andre anlæg driftsmidler og inventar	Anlæg under udførelse	I alt
Kostpris 01. januar 2017	178,1	5.675,1	1.285,1	47,8	7.186,2
Overførsel	0,0	1,8	8,7	-10,5	0,0
Tilgang	6,7	131,6	5,7	8,1	152,2
Afgang	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Afgang som følge af virksomhedsoverdragelse	0,0	0,0	-27,9	0,0	-27,9
Overført i årets løb til aktiver bestemt for salg	0,0	-12,3	0,0	-43,1	-55,4
Kostpris pr. 31. december 2017	184,8	5.796,2	1.271,7	2,3	7.255,0
Afskrivninger 01. januar 2017	119,2	4.399,8	982,6	11,8	5.513,4
Af- og nedskrivninger	5,2	196,7	46,7	0,0	248,5
Afgang som følge af virksomhedsoverdragelse	0,0	0,0	-7,6	0,0	-7,6
Overført i årets løb til aktiver bestemt for salg	0,0	-4,9	0,0	-11,8	-16,7
Afskrivninger 31. december 2017	124,4	4.591,6	1.021,6	0,0	5.737,6
<i>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2017</i>	<i>60,5</i>	<i>1.204,5</i>	<i>250,1</i>	<i>2,3</i>	<i>1.517,3</i>
Kostpris 01. januar 2016	176,2	5.555,2	1.245,7	51,9	7.029,0
Overførsel	0,0	47,9	0,0	-47,9	0,0
Tilgang	1,9	72,0	39,4	43,9	157,2
Afgang	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31. december 2016	178,1	5.675,1	1.285,1	47,8	7.186,2
Afskrivninger 01. januar 2016	114,2	4.214,0	925,6	0,0	5.253,8
Af- og nedskrivninger	5,0	185,8	56,9	11,8	259,6
Afskrivninger 31. december 2016	119,2	4.399,8	982,6	11,8	5.513,4
<i>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016</i>	<i>58,9</i>	<i>1.275,3</i>	<i>302,5</i>	<i>36,0</i>	<i>1.672,8</i>

MODERSELSKAB	D A T T E R V I R K S O M H E D		Kapitalandele i associerede virksomheder	Finansielle tilgode- havender	Finansielle anlægsaktiver i alt
	Tilgode- havender	Kapital andele			
Kostpris 01. januar 2017	211,8	2.383,8	0,0	0,0	2.595,6
Tilgang	160,0	0,0	0,0	0,0	160
Afgang	-46,5	0,0	0,0	0,0	-46,5
Kostpris pr. 31. december 2017	325,3	2.383,8	0,0	0,0	2.709,1
Opskrivninger 01. januar 2017	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets værdiregulering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Opskrivninger 31. december 2017	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2017</i>	<i>325,3</i>	<i>2.383,8</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>2.709,1</i>
Kostpris 01. januar 2016	15,6	2.383,4	0,0	0,0	2.399,0
Regulering til primo	0,0	0,4	0,0	0,0	0,4
Tilgang	196,2	0,0	0,0	0,0	196,2
Afgang	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31. december 2016	211,8	2.383,8	0,0	0,0	2.595,6
Opskrivninger 01. januar 2016	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets værdiregulering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Opskrivninger 31. december 2016	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016</i>	<i>211,8</i>	<i>2.383,8</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>2.595,6</i>

KONCERN

Finansielle anlægsaktiver

Kostpris 01. januar 2017	386,6
Tilgang	122,9
Afgang	-226,7
Kostpris pr. 31. december 2017	282,8
<i>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2017</i>	<i>282,8</i>
Kostpris 01. januar 2016	395,4
Tilgang	63,2
Afgang	-72,0
Kostpris pr. 31. december 2016	386,6
<i>Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016</i>	<i>386,6</i>

Finansielle anlægsaktiver i koncernen dækker over udlån til kunder og kapitalandele i associeret virksomhed.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder omfatter:	Ejerandel	Egenkapital
Tilknyttede virksomheder		
HMN GasNet P/S, Gladsaxe	100%	1.194,3
HMN Naturgas Holding ApS, Gladsaxe	100%	1.204,3
HMN Naturgas Holding ApS, ejer: HMN Komplementar ApS, Gladsaxe	100%	0,1
HMN Naturgas Holding ApS, ejer: HMN Gastankstationer ApS, Viborg	100%	22,6
HMN Naturgas Holding ApS, ejer: HMN Biogas ApS, Viborg	100%	-8,0

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Note 10 <i>Hensættelse til tab på debitorer</i>	Mio. kr.	2017	2016
1,6	0,0	Hensættelse til tab på debitorer 01. januar		6,4	9,4
0,0	0,0	Regulering af primo		0,0	-1,0
0,0	0,0	Konstaterede tab		0,3	-4,4
0,0	0,0	Tilbageførsel af hensættelser til forventede tab		-0,1	-0,1
-1,6	0,0	Årets hensættelse til forventede tab		-1,1	1,5
0,0	0,0	Afgang som følge af virksomhedsoverdragelse		-2,8	0,0
<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>Hensættelse til tab på debitorer 31. december</i>		<i>2,8</i>	<i>6,4</i>
2016	2017	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser og finansielle tilgodehavender har flg. forfaldsprofil:		2017	2016
0,0	4,5	Ej forfaldne		996,3	1.627,8
0,0	0,0	Mindre end en måned		0,5	24,5
0,0	0,0	Længere end en måned		1,2	5,2
<i>0,0</i>	<i>4,5</i>	<i>I alt tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser og finansielle tilgodehavender</i>		<i>998,0</i>	<i>1.657,5</i>

Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser forfalder inden for et år, mens finansielle tilgodehavender har en længere forfaldsprofil.

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Note 11 <i>Andre tilgodehavender</i>	Mio. kr.	2017	2016
99,0	43,4	Markedsværdi af derivater til afdækning af lån		43,4	99,0
0,0	0,0	Markedsværdi af derivater til afdækning af købs- og salgskontrakter		0,0	67,1
0,8	3,8	Øvrige tilgodehavender		44,0	76,3
<i>99,8</i>	<i>47,1</i>	<i>Andre tilgodehavender i alt</i>		<i>87,4</i>	<i>242,4</i>

Alle tilgodehavender, bortset fra dagsværdi af afledte finansielle instrumenter, er kortsigtede og forfalder indenfor 1 år efter regnskabsårets udløb. Restløbetid for afledte finansielle instrumenter fremgår af note 15.

Alle tilgodehavender, bortset fra dagsværdi af afledte finansielle instrumenter, er med modparter, der ikke er kreditvurderet af eksternt ratingbureau.

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Note 12 <i>Periodeafgrænsninger</i>	Mio. kr.	2017	2016
0,0	0,0	Periodeafgrænsningsposter 01. januar		28,1	23,3
0,0	0,0	Tilgang		115,2	4,8
0,0	0,0	Afgang		0,0	0,0
<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>Periodeafgrænsningsposter 31. december</i>		<i>143,3</i>	<i>28,1</i>

HMN GasNet P/S har i 2017 indberettet realiserede energibesparelser for 2017 til Energistyrelsen, der væsentligt overstiger selskabets forpligtelse. De akkumulerede realiserede energibesparelser, der ligger ud over forpligtelsen frem til og med 2017, aktiveres på balancen. Disse kan anvendes til at opfylde forpligtelser i de kommende år. Det drejer sig ultimo 2017 om 143,3 mio. kr.

Der er tale om en stigning mellem 2016 og 2017 på 115,2 mio. kr., som afspejler, at der ultimo 2015 blev indgået en række aftaler til realisering i 2017, som samlet set overstiger forpligtelsen for 2017. Aftalerne vedrører opførelsen af gårdbiogasanlæg, som HMN GasNet P/S giver tilskud til, og kan som modydelse hertil indberette de realiserede energibesparelser forbundet med opførelsen af de pågældende anlæg.

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Note 13 <i>Aktiver bestemt for salg</i>	Mio. kr.	2017	2016
		Materielle aktiver bestemt for salg:			
0,0	0,0	Regnskabsmæssig værdi 01. januar		0,0	0,0
0,0	0,0	Årets tilgang af materielle anlægsaktiver bestemt for salg		39,0	0,0
0,0	0,0	Årets afgang		0,0	0,0
0,0	0,0	Årets nedskrivning		0,0	0,0
<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>Periodeafgrænsningsposter 31. december</i>		<i>39,0</i>	<i>0,0</i>

Materielle aktiver bestemt for salg omfatter biogasopgraderingsanlægget i Avedøre, hvor salget gennemføres inden for 12 måneder fra balancedagen.

Materielle aktiver bestemt for salg måles til den regnskabsmæssige værdi og indregnes under kortfristede aktiver.

Aktiver og direkte tilknyttede forpligtelser i relation til materielle aktiver bestemt for salg indregnes i særskilte regnskabsposter i opgørelsen af balancen.

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Note 14 <i>Gældsforpligtelser</i>	Mio. kr.	2017	2016
		Langfristede gældsforpligtelser			
572,1	0,0	Obligationslån (langfristet)		0,0	572,1
0,0	0,0	Udskudte indtægter		279,7	265,2
1,7	0,0	Markedsværdi af derivater til afdækning af lån (langsigtet)		0,0	1,7
16,3	23,3	Hensatte forpligtelser (langfristet)		351,1	332,7
<i>590,1</i>	<i>23,3</i>	<i>Langfristede gældsforpligtelser</i>		<i>630,8</i>	<i>1.171,7</i>
		Kortfristede gældsforpligtelser			
0,0	515,5	Obligationslån (kortfristet)		515,5	0,0
0,0	1,0	Markedsværdi af derivater til afdækning af lån (kortfristet)		1,0	0,0
95,4	64,0	Modtaget sikkerhedsstillelse		64,0	97,8
9,2	1,1	Leverandører af varer og tjenesteydelser		68,9	288,9
10,5	3,1	Gæld til tilknyttede virksomheder		0,0	0,0
14,4	9,0	Skyldig moms og afgifter		616,5	723,1
37,3	31,7	Henlagte feriepenge		31,7	37,3
0,0	0,0	Udskudt skattepassiv		2,4	0,0
13,1	12,2	Anden gæld (ex. sikkerhedsstillelse)		63,8	66,8
0,0	0,0	Kortfristet del af hensatte forpligtelser		0,0	0,0
0,0	0,0	Passiver knyttet til materielle aktiver bestemt for salg		31,3	0,0
<i>180,0</i>	<i>637,6</i>	<i>Kortfristede gældsforpligtelser 31. december</i>		<i>1.395,0</i>	<i>1.213,9</i>
<i>770,1</i>	<i>660,8</i>	<i>Gældsforpligtelser 31. december i alt</i>		<i>2.025,9</i>	<i>2.385,7</i>

Modpart Merrill Lynch har deponeret 64 mio. kr. hos HMN Naturgas I/S, da dagsværdien af swapaftaler er positiv med 69 mio. kr. Der er modregningsadgang.

Udskudte indtægter er anlægsbidrag og indtægtsføres i samme takt, som anlægsaktivet afskrives, i op til 30 år.

Note 14 fortsat Afstemning for rentebærende gæld 2017 Mio. kr

	Primo	Pengestrømme	Bevægelser uden likviditetseffekt Valutakurs- ændringer	Dagsværdi ændringer	Ultimo
Rentebærende gæld	573,8	0,0	-56,5	-0,8	516,5

Note 14 fortsat Forfaldstidspunkter for finansielle gældsforpligtelser inkl. rentebetalingen Mio. kr.

MODERSELSKAB	2017	Regnskabsmæssig værdi	Betalings- forpligtelse	2018	2019	2020	Efter 2020
Obligationslån		515,5	479,0	479,0	0,0	0,0	0,0
Obligationslån, indbetalinger fra swaps			-8,4	-8,4	0,0	0,0	0,0
Leverandørgæld		1,1	1,1	1,1	0,0	0,0	0,0
Gæld til tilknyttede virksomheder		3,1	3,1	3,1	0,0	0,0	0,0
		519,8	474,8	474,8	0,0	0,0	0,0

MODERSELSKAB	2016	Regnskabsmæssig værdi	Betalings- forpligtelse	2017	2018	2019	Efter 2019
Obligationslån		572,1	488,2	9,3	479,0	0,0	0,0
Obligationslån, indbetalinger fra swaps			-18,1	-9,7	-8,4	0,0	0,0
Leverandørgæld		9,2	9,2	9,2	0,0	0,0	0,0
Gæld til tilknyttede virksomheder		10,5	10,5	10,5	0,0	0,0	0,0
		591,7	489,8	19,3	470,5	0,0	0,0

KONCERN	2017	Regnskabsmæssig værdi	Betalings- forpligtelse	2018	2019	2020	Efter 2020
Obligationslån		515,5	479,0	479,0	0,0	0,0	0,0
Obligationslån, indbetalinger fra swaps			-8,4	-8,4	0,0	0,0	0,0
Leverandørgæld		68,9	68,9	68,9	0,0	0,0	0,0
		584,4	539,5	539,5	0,1	0,0	0,0

KONCERN	2016	Regnskabsmæssig værdi	Betalings- forpligtelse	2017	2018	2019	Efter 2019
Obligationslån		572,1	488,2	9,3	479,0	0,0	0,0
Obligationslån, indbetalinger fra swaps			-18,1	-9,7	-8,4	0,0	0,0
Leverandørgæld		288,9	288,9	288,9	0,0	0,0	0,0
		861,0	759,1	288,6	470,5	0,0	0,0

Forfaldsfordelingen er baseret på udiskonterede pengestrømme på finansielle gældsforpligtelser.

Betalingsforpligtelserne på obligationslån er lavere end den regnskabsmæssige værdi, da den positive værdi af swaps modregnes i betalingsforpligtelser.

Note 15 Forretningsmæssige risici

Risici, der er relateret til koncernens finansiering samt mængde- og prisrisiko i forbindelse med købs- og salgskontrakter for naturgas, kommer til udtryk på følgende måde:

Finansieringsrisici

Koncernen vil fortsat i en årrække være finansieret med fremmedkapital, som er etableret i forbindelse med finansiering af HMN GasNet P/S' distributionsnet. Låntagningen vil ud fra en omkostningsmæssig afvejning generelt bestå af en blanding af variabelt forrentede og fastforrentede lån, ligesom låntagningen kan være i fremmed valuta.

HMN Naturgas I/S benytter sig af regnskabsmæssig afdækning og har omlagt følgende lån til fast rente over lånenes resterende løbetid ved renteswaps:

EMTN lån, nom. 5.000 mio. JPY, udløb 2018. Lånet er omlagt til variabel EUR rente og efterfølgende swappet til fast EUR rente.

Lån nom. 310 mio. NOK, udløb 2018. Lånet er omlagt til variabel DKK rente og efterfølgende swappet til fast DKK rente indtil udløb.

Dagsværdi af valutaswaps udgør 40,1 mio. kr. pr. 31. december 2017. (31. december 2016: 88,8 mio. kr.).

Dagsværdi af renteswaps udgør 2,2 mio. kr. pr. 31. december 2017. (31. december 2016: 8,5 mio. kr.).

Ineffektivitet indregnet i resultatopgørelsen udgør 2,1 mio. kr. (2016: -3,2 mio. kr.).

Gevinst og tab på dagsværdidækkede poster fremgår af note 5.

Bestemmelserne om regnskabsmæssig sikring er ikke anvendt på swaps, der omlægger variabel rente til fast rente.

Strukturerede obligationer kan give anledning til en variabilitet i betalingen. Dette er afdækket via finansielle kontrakter således, at der ikke er en reel risiko.

Idet HMN Naturgas I/S står for den eksterne låntagning for aktiver, der er overdraget til HMN GasNet P/S, er benchmark for fundingen den reguleringsmæssige rente. Såfremt naturgasdistributionselskabets årlige finansieringsomkostninger er højere, end hvad der følger af renten fastsat af Energitilsynet, skal selskabet selv bære dette tab. Er selskabets finansieringsomkostninger derimod lavere, end hvad der følger af renten fastsat af Energitilsynet, skal mindst halvdelen af denne gevinst tilbageføres til kunderne gennem lavere distributionstarif.

HMN Naturgas I/S har fastlagt en finansieringspolitik, der angiver retningslinjer for lånoptagelse og omlægning af lån – herunder anvendelse af finansielle instrumenter og disponering af likvide midler, der skal sikre selskabet de lavest mulige omkostninger, uden at selskabet løber væsentlige risici

Følsomhedsberegning

Ved en ændring i renten på 100 basispunkter (hele rentekurven ændres), vil resultateffekten og egenkapitaleffekten være som vist i tabellen nedenunder. Denne effekt skyldes ændringer i markedsværdi af lån, der måles til dagsværdi, og swaps som følge af en renteændring.

	Prisændring	Skønnet resultateffekt og egenkapitaleffekt	
		2017	2016
Rente	+ 100 bp	3,7	2,5

Koncernens gæld er gennem de seneste år reduceret i betydeligt omfang, og gæld vedrørende distributionsvirksomheden stiftet før 1. januar 2005 planlægges afviklet i 2020. Gælden vedrører store investeringer i selskabets infrastruktur. Gælden søges risikoafdækket til en rente, der maksimalt svarer til vilkårene i indtægtsrammereguleringen for distributionsvirksomheden.

Opretholdelsen af selskabets høje kreditvurdering er væsentlig for sikring af lave finansieringsomkostninger. Lavere kreditvurdering kan indebære højere finansieringsomkostninger, der afhængig af Energitilsynets godkendelse, vil kunne indregnes i distributionstariffen.

Note 15 fortsat *Forretningsmæssige risici*

Kreditrisici på swaps og optioner

HMN Naturgas I/S anvender swaps og optioner til afdækning af risici på lån. Swaps og optioner bruges kun til sikringsformål.

Markedsværdien af swaps og optioner beregnes ud fra gældende valutakurser og renter. Markedsværdien er et udtryk for swapens eller optionens erstatningsværdi, hvilket vil sige, hvor stort tabet er, hvis modparten ikke længere kan betale.

HMN Naturgas I/S' kreditrisiko på swaps og optioner består i risikoen for, at en modpart går konkurs og ikke kan indfri sine forpligtelser. Flere swaps og optioner med samme modpart er knyttet til en 'Master Agreement' (rammeaftale), og mellemværender på samtlige swaps og optioner med en modpart vil normalt kunne modregnes indbyrdes.

HMN Naturgas I/S indgår kun transaktioner med modparter med god kreditværdighed og anvender desuden aftaler om løbende sikkerhedsstillelse i form af håndpant for at minimere kreditrisikoen. HMN Naturgas I/S har således en aftale om sikkerhedsstillelse med Nordea. Nordea skal stille sikkerhed for markedsværdi af swaps og optioner ud over EUR 25 millioner, svarende til DKK 186 millioner. HMN Naturgas I/S har tilsvarende aftaler med Danske Bank, Société General, BNP Paribas og Merrill Lynch International. HMN Naturgas I/S og disse modparter stiller gensidigt sikkerhed for den aktuelle markedsværdi af udestående finansielle kontrakter.

HMN Naturgas I/S' kreditrisiko er primært relateret til tilgodehavender, værdipapirer og de afledte finansielle instrumenter. Nedenstående tabeller viser et billede af modpartsrisikoen på markedsværdi af finansielle instrumenter, pr. balancedagen, baseret på modpartens rating hos Moody's og Standard & Poor.

Kreditrisici

2017	Moody's	Standard & Poor	Mio. kr.
Nordea	Aa3	AA-	1.550

2016	Moody's	Standard & Poor	Mio. kr.
Nordea	Aa3	AA-	400
Merrill Lynch International	Ba2	BB+	0
BNP Paribas	A1	A	8

Kreditrisiko på finansielle tilgodehavender vedrører primært private kunder. Tabs- og restancemængder er historisk set små. Vi anser derfor kreditrisikoen for at være begrænset.

Kreditrisikoen vedrørende tilgodehavender opstår, hvor HMN Naturgas-koncernens distribution og udlån til kunder ikke sker ved forudbetaling, eller hvor betalingsdygtigheden hos kunder ikke dækkes ved garantier med videre. Placeringen af likvide midler i pengeinstitutter sker efter en konkret kreditvurdering af de anvendte pengeinstitutter. Der er fastsat krav til egenkapital og et individuelt fastsat maksimalbeløb pr. pengeinstitut.

Valutarisici

HMN Naturgas I/S er med sin gældsportefølje ultimo 2017 udelukkende eksponeret i DKK og EUR.

Valutarisiko og finansielle instrumenter

Mio. kr.

Nominel bruttogæld fordelt på valuta 2017	Lån	Swap fra	Swap til	Gæld efter swap
DKK			250,0	250,0
EUR			221,5	221,5
JPY	275,3	-275,3		0,0
NOK	234,4	-234,4		0,0
I alt	509,7	-509,7	471,5	471,5

Nominel bruttogæld fordelt på valuta 2016	Lån	Swap fra	Swap til	Gæld efter swap
DKK			250,0	250,0
EUR			220,9	220,9
JPY	302,0	-302,0		0,0
NOK	253,5	-253,5		0,0
I alt	555,5	-555,5	470,9	470,9

Ovenstående tabel viser omlægning af selskabets gæld ved hjælp af swaps. En del af gælden er optaget i JPY, som er omlagt til EUR, mens en anden del er optaget i NOK og omlagt til DKK gennem swapaftaler.

Note 16 *Kategorisering af finansielle instrumenter og oplysning om dagsværdier*

Mio. kr.

MODERSELSKAB 2017	Regnskabsmæssig værdi	Niveau 1	Dagsværdi Niveau 2	Niveau 3
Udlån og tilgodehavender				
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	4,5			
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	93,4			
Finansielle tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	309,7			
Likvide beholdninger	177,0			
Udlån og tilgodehavender i alt	584,6			
Finansielle aktiver – dagsværdi over resultatopgørelsen				
Markedsværdi af derivater til afdækning af lån	43,4		43,4	
Finansielle aktiver – dagsværdi over resultatopgørelsen i alt	43,4			
Finansielle forpligtelser – dagsværdi over resultatopgørelsen				
Gældsforpligtelser – derivater til afdækning af lån	1,0		1,0	
Finansielle forpligtelser – henført til dagsværdi over resultatopgørelsen				
Obligationslån – kortfristet del	515,5	237,2	278,3	
Finansielle forpligtelser – henført til dagsværdi over resultatopgørelsen i alt	515,5			
Finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris				
Leverandører af varer og tjenesteydelser	1,1			
Gæld til tilknyttede virksomheder	3,1			
Anden gæld	116,9			
Finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris i alt	121,1			

MODERSELSKAB 2016	Regnskabsmæssig værdi	Niveau 1	Dagsværdi Niveau 2	Niveau 3
Udlån og tilgodehavender				
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	0,0			
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	112,1			
Finansielle tilgodehavender	196,2			
Likvide beholdninger	169,6			
Udlån og tilgodehavender i alt	477,8			
Finansielle aktiver – dagsværdi over resultatopgørelsen				
Markedsværdi af derivater til afdækning af lån	99,0		99,0	
Finansielle aktiver – dagsværdi over resultatopgørelsen i alt	99,0			
Finansielle forpligtelser – dagsværdi over resultatopgørelsen				
Gældsforpligtelser – derivater til afdækning af lån	1,7		1,7	
Finansielle forpligtelser – henført til dagsværdi over resultatopgørelsen				
Obligationslån	572,1	259,7	312,4	
Finansielle forpligtelser – henført til dagsværdi over resultatopgørelsen i alt	572,1			
Finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris				
Leverandører af varer og tjenesteydelser	9,2			
Gæld til tilknyttede virksomheder	10,5			
Anden gæld	160,3			
Finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris i alt	180,0			

Finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi, opdeles efter følgende målemæssige hierarki:

Niveau 1: Noterede priser på identiske instrumenter

Niveau 2: Noterede priser på sammenlignelige instrumenter eller i al væsentlighed baseret på observerbare markedsdata

Niveau 3: Ikke observerbare markedsdata

De finansielle risici er beskrevet i Note 15.

Regnskabsmæssig værdi svarer til dagsværdi

Dagsværdien er opgjort ud fra rentekurver og valutaspotkurser

KONCERN 2017	Regnskabsmæssig værdi	Niveau 1	Dagsværdi Niveau 2	Niveau 3
Udlån og tilgodehavender				
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	721,1			
Finansielle tilgodehavender	276,9			
Likvide beholdninger	1.550,4			
Udlån og tilgodehavender i alt	2.548,4			
Finansielle aktiver – dagsværdi over resultatopgørelsen				
Andre tilgodehavender – derivater til afdækning af lån	43,4		43,4	
Værdipapirer	0,2	0,2		
Finansielle aktiver – dagsværdi over resultatopgørelsen i alt	43,6			
Finansielle forpligtelser – dagsværdi over resultatopgørelsen				
Gældsforpligtelser – derivater til afdækning af lån	1,0		1,0	
Finansielle forpligtelser – dagsværdi over resultatopgørelsen i alt	1,0			
Finansielle forpligtelser – henført til dagsværdi over resultatopgørelsen				
Obligationsslån – kortfristet del	515,5	237,2	278,3	
Finansielle forpligtelser – henført til dagsværdi over resultatopgørelsen i alt	515,5			
Finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris				
Leverandører af varer og tjenesteydelser	68,9			
Anden gæld	776,0			
Finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris i alt	844,9			

KONCERN 2016	Regnskabsmæssig værdi	Niveau 1	Dagsværdi Niveau 2	Niveau 3
Udlån og tilgodehavender				
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	1.276,3			
Finansielle tilgodehavender	381,2			
Likvide beholdninger	374,5			
Udlån og tilgodehavender i alt	2.031,9			
Finansielle aktiver – dagsværdi over resultatopgørelsen				
Andre tilgodehavender – derivater til afdækning af lån	99,0		99,0	
Andre tilgodehavender – derivater til afdækning af gaskontrakter	67,1		67,1	
Værdipapirer	0,3	0,3		
Finansielle aktiver – dagsværdi over resultatopgørelsen i alt	166,4			
Finansielle forpligtelser – dagsværdi over resultatopgørelsen				
Gældsforpligtelser – derivater til afdækning af lån	1,7		1,7	
Gældsforpligtelser – derivater til afdækning af gaskontrakter	40,4		40,4	
Finansielle forpligtelser – dagsværdi over resultatopgørelsen i alt	42,2			
Finansielle forpligtelser – henført til dagsværdi over resultatopgørelsen				
Obligationslån	572,1	259,7	312,4	
Finansielle forpligtelser – henført til dagsværdi over resultatopgørelsen i alt	572,1			
Finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris				
Leverandører af varer og tjenesteydelser	288,9			
Anden gæld	925,0			
Finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris i alt	1.213,9			

Finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi, opdeles efter følgende målemæssige hierarki:

Niveau 1: Noterede priser på identiske instrumenter

Niveau 2: Noterede priser på sammenlignelige instrumenter eller i al væsentlighed baseret på observerbare markedsdata

Niveau 3: Ikke observerbare markedsdata

De finansielle risici er beskrevet i Note 15.

Regnskabsmæssig værdi svarer til dagsværdi

Dagsværdien er opgjort ud fra rentekurver og valutaspotkurser

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Note 17 <i>Abandonmentforpligtelser</i>	Mio. kr.	2017	2016
0,0	0,0	Abandonmentforpligtelser 01. januar		313,1	303,9
0,0	0,0	Tilgang diskonterings-effekt af primo		9,2	7,9
0,0	0,0	Tilgang forpligtelse ved årets investeringer		2,2	0,9
0,0	0,0	Korrektion af abandonmenthensættelsen		0,0	-96,1
0,0	0,0	Afgang som følge af virksomhedsoverdragelse		0,0	0,0
<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>Abandonmentforpligtelser 31. december</i>		<i>324,5</i>	<i>313,1</i>

Abandonmentforpligtelser omfatter de forventede fremtidige omkostninger til nedlukning og fjernelse af ledningsanlæg og tekniske anlæg. Abandonmentforpligtelser måles til tilbagediskonteret nutidsværdi baseret på en realrente på 2 %. Abandonmentforpligtelsen reguleres over finansielle poster i resultatopgørelsen.

Der henvises til note 25 vedrørende væsentlige regnskabsmæssige skøn med hensyn til beskrivelse af usikkerheden om størrelsen af forpligtelsen og den tidsmæssige placering.

MODERSELSKAB			KONCERN		
2016	2017	Note 18 <i>Anden gæld</i>	Mio. kr.	2017	2016
14,4	9,0	Moms og afgifter		621,1	723,1
0,0	0,0	Skyldig skat		21,6	1,0
37,3	31,7	Feriepengeforpligtelser		31,7	37,3
0,0	0,0	Periodiserede renter vedrørende lån		0,0	0,9
0,0	0,0	Markedsværdi af derivater til afdækning af købs- og salgskontrakter		0,0	40,4
95,4	64,0	Modtaget sikkerhedsstillelse		64,0	97,8
13,1	12,2	Øvrige poster		37,6	24,5
<i>160,3</i>	<i>116,9</i>	<i>Anden gæld i alt</i>		<i>776,0</i>	<i>925,0</i>

Årets resultat af ophørte aktiviteter	2017	2016
Nettoomsætning	2.559,8	3.241,0
Vareforbrug	-2.453,8	-3.099,9
Bruttoresultat	106,0	141,1
Andre driftsindtægter	4,6	3,5
Driftsindtægter/-udgifter vedrørende finansiell afdækning	11,9	110,8
Andre eksterne omkostninger	-74,9	-86,5
Personaleomkostninger	-1,4	-1,7
Afskrivninger	-15,0	-26,4
Driftsresultat	31,3	140,9
Resultat i associerede virksomheder	0,0	0,0
Finansielle indtægter	8,0	17,3
Finansielle omkostninger	-7,7	-25,9
Resultat før skat	31,6	132,3
Skat af årets resultat	-6,3	-36,9
<i>Årets nettoresultat</i>	<i>25,2</i>	<i>95,5</i>
Avance ved salg af datterselskab	1,0	0,0
<i>Årets nettoresultat fra ophørte aktiviteter</i>	<i>26,3</i>	<i>95,5</i>
Avanceopgørelse ved salg af datterselskab	2017	2016
Salgssum	1.193,2	0,0
Egenkapital i frasolgt aktivitet pr. 30/11-2017	935,8	0,0
- Tilbageførsel af interne avancer	-119,5	0,0
Goodwill vedrørende frasolgt aktivitet	275,0	0,0
Kunderelationer vedrørende frasolgt aktivitet	100,9	0,0
Bogført værdi af frasolgt aktivitet pr. 30/11-2017	1.192,2	0,0
<i>Avance ved salg af datterselskab</i>	<i>1,0</i>	<i>0,0</i>

	2017	2016
Pengestrøm fra ophørte aktiviteter		
Pengestrøm fra driftsaktiviteter:		
Driftsresultat	31,3	174,7
Tilbageførsel af andre driftsindtægter	-11,9	-110,8
Tilbageførsel af afskrivninger og amortisering	15,0	6,7
Omsætningsposter uden likviditetseffekt	0,0	17,3
Finansielle indbetalinger	8,0	17,3
Finansielle udbetalinger	-7,7	-25,9
Finansielle poster uden likviditetseffekt	5,5	8,3
Ændringer i driftskapital:		
Ændringer i tilgodehavender, lagerbeholdning m.v.	431,9	284,8
Ændringer i leverandørgæld mv.	-33,9	-292,4
<i>Pengestrøm fra driftsaktiviteter i alt</i>	<i>438,1</i>	<i>80,0</i>
Pengestrøm fra investeringsaktiviteter:		
Investeringer materielle anlægsaktiver	-2,9	-5,5
Salg af materielle anlægsaktiver	0,0	57,1
Investering immaterielle anlægsaktiver	0,0	-52,8
Investering finansielle anlægsaktiver	0,0	-217,2
Salg af finansielle anlægsaktiver	0,0	128,9
<i>Pengestrøm fra investeringsaktiviteter i alt</i>	<i>-2,9</i>	<i>-89,5</i>
Pengestrøm fra finansieringsaktiviteter:		
Skattefrit tilskud	0,0	60,0
<i>Pengestrøm fra finansieringsaktiviteter i alt</i>	<i>0,0</i>	<i>60,0</i>
Ændring i likviditet i alt	435,3	50,4
Likvider, primo	50,4	0,0
Likvider, ultimo	485,7	50,4
Likvider, ultimo:		
Likvide beholdninger	485,7	50,4
Værdipapirer	0,0	0,0
<i>Likvider, ultimo</i>	<i>485,7</i>	<i>50,4</i>

Note 20 *Eventualforpligtelser og andre økonomiske forpligtelser*

Bodsbetaling

I henhold til aftalesættet vedrørende overdragelsen af aktierne i HMN Naturgas A/S til Eniig Energi A/S og SEAS-NVE Strømmen A/S kan HMN Naturgas Holding ApS under visse omstændigheder være forpligtet til at betale en bod på op til 30 mio. kr. Størrelsen af en eventuel bodsbetaling er behæftet med usikkerhed og kan ikke opgøres for nærværende.

Konkurrencesag

Konkurrenceankenævnet traf ved kendelse af 13. juli 2017 afgørelse om, at HMN Naturgas I/S overtrådte konkurrenceloven i 2014 ved at koordinere priser for service på naturgasfyld. HMN Naturgas I/S har indbragt afgørelsen for Sø- og Handelsretten, hvor sagen verserer. Det forventes, at Sø- og Handelsretten tidligst vil træffe afgørelse ultimo 2018.

Konkurrencerådet har oversendt sagen til Statsadvokaten for Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) med henblik på strafferetlig efterforskning. Udfaldet af straffesagen er usikkert og vil bl.a. afhænge af udfaldet af den verserende Sø- og Handelsretssag.

Solidarisk hæftelse

Koncernens selskaber hæfter solidarisk for skat af koncernens sambeskattede indkomst mv. Det samlede beløb fremgår af årsrapporten for HMN Naturgas Holding ApS, der er administrationsselskab i forhold til sambeskatningen.

Note 21 *Nærtstående parter*

HMN Naturgas I/S har ingen nærtstående parter med bestemmende indflydelse.

Selskabets ledelsesvederlag mv. er oplyst i note 4.

HMN Naturgas I/S har leveret diverse administrative serviceydelser til datterselskaberne HMN GasNet P/S, HMN Komplementar ApS, HMN Naturgas A/S, HMN Biogas ApS og HMN Gastankstationer ApS for i alt 280,9 mio. kr. (2016: 323,1 mio. kr.)

Note 22 *Over-/underdækning*

Koncernregnskab

I regnskabsåret 2017 er der i koncernregnskabet beregnet en foreløbig overdækning på ca. 44 mio. kr. i det regulerede datterselskab HMN GasNet P/S. Overdækningen for 2017 fastsættes endeligt af Energitilsynet i slutningen af 2018.

Overdækningen i 2017 tillægges den akkumulerede overdækning ultimo 2016, således at den beregnede akkumulerede overdækning ultimo 2017 udgør ca. 93 mio. kr. (2016: overdækning ca. 49 mio. kr.)

Indtjening af over-/underdækning i de enkelte år er afhængig af naturgasafsætningen i de enkelte år.

Note 23 *Tjenestemandspensioner*

Den del af tjenestemandspensionerne, der ikke er forsikringsmæssigt afdækket, er tildels afdækket af HMN Naturgas Holding ApS' suppleringsdepot bestående af værdipapirer og tildels hensat på balancen i HMN Naturgas I/S. Suppleringsdepotet er til fri disposition for HMN Naturgas I/S og har eksisteret siden 23. februar 1976.

Depotet har en værdi ultimo 2017 på 0,2 mio. kr. (2016: 0,3 mio. kr.)

Den samlede hensættelse i koncernen udgør ultimo 2017 26,0 mio. kr. (2016: 18,9 mio. kr.)

Regnskabsgrundlag

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards (IFRS) som godkendt af EU og yderligere danske oplysningskrav til årsrapporter for regnskabsklasse D, jfr. IFRS bekendtgørelsen udstedt i henhold til årsregnskabsloven. Årsrapporten opfylder tillige IFRS udstedt af International Accounting Standards Board (IASB).

Årsrapporten omfatter både et koncernregnskab for selskabet og dets dattervirksomheder og et særskilt årsregnskab for moderselskabet.

Ny regnskabspraksis og oplysninger for 2017

Der er i regnskabsåret 2017 implementeret følgende ændringer til regnskabsstandarder:

- IAS 7: Krav om yderligere oplysninger om afstemning af finansielle forpligtelser. Rentebærende gæld skal afstemmes fra primo til ultimo
- IAS 12: Ændringer præciserer kravene til at indregne udskudte skatteaktiver på urealiserede tab på værdipapirer, som reguleres til dagsværdi via anden totalindkomst
- Dele af årlige forbedringer 2014-2016 omfattende ændringer til IFRS 1 og IFRS 12

Ingen af ændringerne har betydning for den anvendte regnskabspraksis.

Nye regnskabsstandarder samt fortolkningsbidrag, der endnu ikke er trådt i kraft

En række regnskabsstandarder og fortolkningsbidrag træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2018 eller senere. Disse omfatter bl.a.

- IFRS 9: 'Måling og klassifikation af finansielle aktiver og forpligtelser'. Antallet af kategorier for finansielle aktiver reduceres til tre: amortiseret kostpriskategori eller dagsværdi over resultatopgørelsen og dagsværdi over anden totalindkomst. Virksomheder, som vælger at måle finansielle forpligtelser til dagsværdi (dagsværdioptionen), skal under IFRS 9 præsentere den del af periodens ændring i dagsværdi, som kan henføres til ændringer i virksomhedens egen kreditværdighed (own credit risk), i anden totalindkomst. Reglerne for nedskrivninger på finansielle aktiver ændres til en model baseret på forventede kredittab, hvor ændringer i kreditrisikoen medfører ændringer i tabshensættelsen.
- IFRS 15: 'Indregning af omsætning fra kontrakter med kunder'. Ny standard om indregning af omsætning. Det generelle princip er, at Indtægter indregnes i takt med, at kontrollen over varen eller ydelsen overgår til kunden. Endvidere indeholder standarden en omfattende vejledning omkring identifikation af leveringsforpligtelserne, allokering af vederlag m.v.
- IFRS 16: 'Leasing'. Ny standard om regnskabsmæssig behandling af leasing. For leasingtager skal alle leasingaftaler fremadrettet indregnes i balancen med en leasingforpligtelse og et leasingaktiv. Standarden træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2019 eller senere.

De af I/S'et udstedte børsnoterede obligationer udløber i august 2018, og koncernen har ingen planer om at udstede nye obligationer. Som følge heraf vil koncernen fra og med 2018 være underlagt de kommunale regnskabsregler. Da koncernen er fritaget for aflæggelse af delårsrapporter, er denne årsrapport den sidste eksterne regnskabsrapportering efter IFRS. Ledelsen har derfor valgt ikke at afslutte den påbegyndte analyse af effekten af endnu ikke ikrafttrådte standarder.

Årsregnskabet er aflagt i mio. kr.

Generelt om indregning og måling

Regnskabet er udarbejdet med udgangspunkt i det historiske kostprisprincip modificeret for måling af visse finansielle instrumenter til dagsværdi. Endvidere er kapitalandele i dattervirksomheder i forbindelse med fusionen pr. 1. januar 2010 i moderselskabet optaget til markedsværdi på fusionstidspunktet.

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til den funktionelle valuta (DKK) efter transaktionsdagens valutakurser. Valutakursgevinster og -tab ved afviklingen af disse transaktioner samt ved omregning af monetære aktiver og forpligtelser i fremmed valuta til balancedagens valutakurser indregnes i resultatopgørelsen.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter HMN Naturgas I/S og dattervirksomhederne HMN GasNet P/S og HMN Holding ApS med dets dattervirksomheder HMN Gastankstationer ApS, HMN Biogas ApS og HMN Komplementar ApS.

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaberne for HMN Naturgas I/S med tilhørende dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved dispositioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

Virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra anskaffelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes frem til afståelsestidspunktet.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af dattervirksomheder og associerede virksomheder opgøres som forskellen mellem afhændelsessummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver på salgstidspunktet, inklusiv resterende goodwill samt forventede omkostninger til salget eller afviklingen.

Ved køb af dattervirksomheder og associerede virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders aktiver og forpligtelser ved første indregning måles til dagsværdi på erhvervelsestidspunktet. Efterfølgende indregnes disse til kostpris.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem anskaffelsværdi og dagsværdi af overtagne aktiver og forpligtelser indregnes i balancen. Positive forskelsbeløb afskrives ikke, men der foretages i stedet løbende nedskrivningstests.

Kostprisen opgøres som det kontante vederlag med tillæg af dagsværdien af udstedte ejerandele. Transaktionsomkostninger indregnes som omkostninger i takt med, at de afholdes. Opnås kontrol over en virksomhed, der hidtil har været associeret, anses den hidtidige ejerandel som solgt og tilbagekøbt til dagsværdi. Forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og dagsværdien indregnes i resultatopgørelsen under særlige poster.

Afledte finansielle instrumenter

HMN Naturgas-koncernen anvender afledte finansielle instrumenter til at afdække renterisici.

De afledte finansielle instrumenter måles ved første indregning til dagsværdien af det betalte eller modtagne vederlag. Efter første indregning måles de afledte finansielle instrumenter til dagsværdien på balancedagen.

Regnskabsmæssig sikring af lån

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af indregnet aktiv eller forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i dagsværdien af aktivet eller forpligtelsen, som kan henføres til den afdækkede risiko.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der ikke opfylder betingelserne for regnskabsmæssig afdækning, indregnes i resultatopgørelsen.

Pengestrømsafdækning

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for afdækning af forventede fremtidige transaktioner, indregnes i anden totalindkomst, for så vidt angår den effektive del af afdækningen, og klassificeres som en særskilt reserve i egenkapitalen. Den ineffektive del indregnes i resultatopgørelsen. Resulterer den afdækkede transaktion i en indtægt eller en omkostning, indregnes det beløb, som er udskudt under egenkapitalen til resultatopgørelsen, og modposteres i anden totalindkomst i den periode, hvor den afdækkede transaktion indregnes. Beløbet indregnes i samme post som den afdækkede transaktion.

RESULTATOPGØRELSEN

Nettoomsætning

Omsætningen ved salg af varer og tjenesteydelser indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden årets udgang, og såfremt indtægten kan opgøres pålideligt og forventes modtaget.

Omsætningen måles til dagsværdien af det aftalte vederlag ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjepart. Alle former for afgivne rabatter indregnes i nettoomsætningen.

Nettoomsætningen omfatter endvidere salg af serviceabonnementer til kunder, og gennemførte energibesparelser i henhold til Energispareaftalen mellem distributionselskaberne og klima-, energi- og bygningsministeren.

Nettoomsætningen indregnes i takt med levering af distributionsydelserne eller gas. Indtægter fra aconto-betalende kunder er beregnet for perioden efter seneste årsopgørelse.

Vareforbrug

Omkostninger til varer, der er anvendt til at opnå årets nettoomsætning.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter bl.a. ændring i dagsværdi på finansielle instrumenter anvendt i forbindelse med køb og salg af naturgas, gebyrer, indtægter fra flytning af stik og periodiserede indtægter fra passiverede udskudte indtægter.

Andre indtægter/udgifter vedrørende værdiregulering af finansielle instrumenter

Andre indtægter/udgifter vedrørende værdiregulering af finansielle instrumenter omfatter positiv eller negativ værdiregulering af finansielle instrumenter anvendt i forbindelse med køb og salg af naturgas.

Udsving i markedsværdireguleringen mellem årene skyldes, at den internationale regnskabsstandard IFRS indebærer en asymmetri, som gør, at de finansielle afdækninger opgøres til markedsværdi i regnskabet, hvorimod de tilsvarende ændringer i værdien af kundeaftaler ikke dagsværdireguleres i regnskabet. Effekten heraf indregnes i stedet i regnskabet i det år, hvor gasleverancen faktisk sker.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til vedligeholdelse af ledningsnet, afregnings- og kundeserviceomkostninger, sikkerhedsrelaterede omkostninger, kommunikationsomkostninger, konsulentbistand, øvrige administrationsomkostninger m.v.

Personaleomkostninger

Personaleydelser som løn, sociale bidrag, ferie og sygefravær, bonus og ikke-monetære goder indregnes i det regnskabsår, hvor koncernens medarbejdere har udført det tilknyttede arbejde. I forbindelse med koncernens langfristede personaleydelser periodiseres omkostningerne, så de indregnes i takt med, at de pågældende medarbejdere udfører arbejdet.

Finansielle poster

Finansielle poster omfatter renteindtægter og renteomkostninger, realiserede og urealiserede kursgevinster og -tab samt amortisationstillæg/-fradrag vedrørende lån samt diskonteringseffekt på abandonmentforpligtelse.

Skat

Der indgår som følge af selskabsformen ikke aktuel eller udskudt skat i regnskabet for moderselskabet.

I moderselskabets datterselskab HMN Holding ApS med dets dattervirksomheder HMN Gastankstationer ApS, HMN Biogas ApS og HMN Komplementar ApS, består årets skat af årets aktuelle skat og en eventuel ændring af udskudt skat.

Aktuelle skatteforpligtelser henholdsvis tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt acontoskat.

Udskudt skat indregnes og måles efter den balanceorienterede gælds metode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv. Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der ifølge balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. En ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen. Udskudte skatteaktiver opstået ved eliminering af koncerninterne avancer måles til det købende selskabs skatteprocent.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

HMN Holding ApS og dets dattervirksomheder HMN Gastankstationer ApS, HMN Biogas ApS og HMN Komplementar ApS er sambeskattet. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

BALANCEN

Immaterielle anlægsaktiver

Kunderelationer og goodwill opstod i forbindelse med fusionen mellem HNG I/S og Naturgas Midt-Nord I/S 1. januar 2010 som opskrivning til markedsværdi af det overtagne selskab samt opskrivning til markedsværdi af det fællesejede datterselskab.

Værdien af erhvervede kunderelationer måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Værdien af de erhvervede kunderelationer afskrives lineært over den forventede levetid, som er 12 år.

Goodwill udgør det beløb, hvormed kostprisen for en overtaget virksomhed overstiger dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser på overtagelsestidspunktet.

Goodwill indregnes som et aktiv og henføres til pengestrømsgenererende enheder svarende til det niveau, hvorpå ledelsen overvåger investeringen. Goodwill indregnes som et aktiv og amortiseres ikke, men den regnskabsmæssige værdi af goodwill underkastes en test for værdiforringelse mindst en gang årligt. Goodwill nedskrives til genindvindingsværdi såfremt den regnskabsmæssige værdi af den pengestrømsgenererende enheds nettoaktiver overstiger den højeste værdi af nettosalgspris og nytteværdi, der svarer til nutidsværdien af forventede fremtidige pengestrømme fra enheden. En eventuel nedskrivning indregnes i årets resultat og tilbageføres ikke.

Den regnskabsmæssige værdi af goodwill testes årligt for værdiforringelse. Til grund for nedskrivningstesten på de immaterielle anlægsaktiver er lagt den forventede indtjening på salg af naturgas i de kommende 20 – 25 år, idet der forudsat en stigende konkurrence med deraf følgende tab af marked og fremtidig indtjening. Nedskrivningstesten er baseret på fremtidige pengestrømme diskonteret på grundlag af realrente.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, tekniske anlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen for anskaffelser afholdt efter 1. januar 2005 omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til ibrugtagning, samt estimerede abandonmentomkostninger.

For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og løn indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til ibrugtagning, samt estimerede abandonmentomkostninger.

Ved afskrivning af aktiver, som tages i brug efter januar 2005, benyttes følgende levetider:

Bygninger	50 år
Fordelingsnet, distributionsnet og stikledninger	30 år
M/R-stationer inkl. grunde og bygninger	15 år
Målere	15 år
Gastankstationer	15 år
Biogasopgraderingsanlæg	10 år
Biler, inventar og øvrigt	5 år
It-projekterne Sirius	8 år
Øvrige it-systemer	3 år

Ved planlagte udskiftninger på eksisterende anlæg vurderes, om aktivering af personale- og materialeomkostninger skal finde sted.

Fortjeneste og tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab under andre driftsindtægter, i det omfang salgsprisen overstiger den oprindelige kostpris.

Ved opgørelse af kostpris indgår abandonmentforpligtelsen. Primobeløbet på abandonmentforpligtelsen i år 2005 afskrives over 16 år. Herefter anvendes de ovenfor nævnte levetider.

Kompensation ved etablering af materielle anlægsaktiver

Kompensationen indregnes, når generelle betingelser for indregning er opfyldt, og når de betingelser, der er knyttet til tilskudet, er opfyldt. Kompensationen, der ydes til dækning af investeringer, føres som en passivpost, der indtægtsføres i takt med levetidsforkortelsen af aktivet.

Nedskrivningstest

Den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver vurderes årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse. Når en sådan indikation er til stede, foretages nedskrivningstest.

Ved nedskrivningstest sammenholdes genindvindingsværdien med den regnskabsmæssige værdi af det testede aktiv. Et tab ved værdiforringelse indregnes, når den regnskabsmæssige værdi af et aktiv henholdsvis en pengestrømsfrembringende enhed (CGU) overstiger aktivets eller den pengestrømsfrembringende enheds genindvindingsværdi.

Genindvindingsværdien af materielle aktiver er den højeste værdi af aktivernes dagsværdi med fradrag af forventede afhændelsesomkostninger og nutidsværdien af de fremtidige nettopengestrømme.

Goodwill testes årligt for værdiforringelse. Til brug herfor allokeres goodwill på erhvervelsestidspunktet til de operative segmenter, som forventes at opnå fordele fra virksomhedsovertagelsen.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter vejede gennemsnitspriser, eller nettorealisationsværdi hvor denne er lavere. Nettorealisationsværdi af varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Tilgodehavender

Tilgodehavender, inkl. finansielle tilgodehavender fra kunder samt øvrige finansielle tilgodehavender, måles til amortiseret kostpris med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab. Nedskrivninger til imødegåelse af tab opgøres på baggrund af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender.

Prisaftaler med kunder, som indeholder en prisformel, der er forskellig fra listepriisen, udskilles fra leveringsaftalen og indregnes som afledte finansielle instrumenter.

Andre tilgodehavender og periodeafgrænsningsposter

Andre tilgodehavender, inkl. øvrige finansielle tilgodehavender, måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi. Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Distributionsselskaber er i henhold til lovgivningen forpligtet til over en årrække at gennemføre energispareprojekter hos forbrugerne, som repræsenterer en given besparelse opgjort i MWh. Overskydende besparelser kan sælges til andre distributionselskaber, ligesom manglende opfyldelse af besparelseskrevet skal udlignes ved opkøb af overskydende besparelser fra andre distributionsselskaber. Overskydende besparelser, som kan henføres til regnskabsåret og tidligere år, indregnes som en periodeafgrænsningspost under aktiver og måles til laveste værdi af den gennemsnitlige kostpris og den værdi, som de vurderes at kunne sælges til. Manglende besparelser, som kan henføres til regnskabsåret og tidligere år, indregnes som en hensat forpligtelse og måles til det laveste af de estimerede omkostninger til gennemførelse af de manglende besparelser og det beløb, som det estimeres, at de kan erhverves til hos andre distributionsselskaber.

Værdipapirer

Værdipapirer indregnes ved erhvervelsen til dagsværdi på handelsdatoen.

I efterfølgende perioder indregnes værdipapirer til dagsværdi. Dagværdiregulering indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Indskudskapital

Moderselskabet er et interessentskab. Forrentningen af kapitalindskud fragår de frie reserver og henlægges til en separat reserve under egenkapitalen. Virksomhedens interessentkommuner hæfter solidarisk og ubegrænset for virksomhedens gæld.

Egenkapitalreserver

Hensættelse til nedsættelse af priser er de beløb, som skal tilbageføres til forbrugerne via fremtidigt lavere priser med baggrund i Energitilsynets regulering af distributionsvirksomhed.

Ekstraordinær effektiviseringsgevinst og gevinst vedrørende forrentning af nettogæld er den del af effektiviseringsgevinster, som Energitilsynet har godkendt til ekstraordinær forrentning af indskudskapitalen.

Reserve for tilskrivning af renter er den ordinære forrentning af indskudskapital, som Energitilsynet har godkendt.

Reserve for opskrivning til handelsværdi i forbindelse med virksomhedssammenslutning er en bunden reserve i moderselskabet.

Abandonmentforpligtelse

Abandonmentforpligtelser omfatter de forventede fremtidige omkostninger til nedlukning og fjernelse af ledningsanlæg og tekniske anlæg. Abandonmentforpligtelser måles til tilbagediskonteret nutidsværdi baseret på en realrente på 2 %. Abandonmentforpligtelsen reguleres over finansielle poster i resultatopgørelsen.

Udskudte indtægter

Betaling fra eksterne parter i forbindelse med etablering af anlægsaktiver, bogføres som en passivpost og indtægtsføres over aktivets økonomiske levetid.

Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser indregnes og måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser med en forventet forfaldstid ud over et år fra balancedagen måles til tilbagediskonteret nutidsværdi.

Forskydning i nutidsværdi indregnes under finansielle poster.

Periodeafgrænsningsposter (aktiver)

Periodeafgrænsningsposter omfatter afholdte omkostninger til energibesparelser, der dækkes af fremtidige energisparebidrag fra kunderne i efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Periodeafgrænsningsposter (forpligtelser)

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne indtægter til resultatføring i efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til nettorealiseringsværdi, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Lån

Lån indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger.

I efterfølgende perioder indregnes finansielle gældsforpligtelser, hvor renten baseres på udviklingen i et aktieindeks el.lign., til dagsværdi som følge af, at gældsforpligtelsen indeholder et indbygget afledt finansielt instrument.

Dagsværdiregulering indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Øvrige finansielle gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden. På fastforrentede lån, der er effektivt afdækket over for ændringer i dagsværdien, reguleres værdien med ændringer i dagsværdien, som kan henføres til renteændringer.

Regnskabsmæssig afdækning

Koncernen bruger renteswaps og valutaswaps til at sikre forventede transaktioner, aktiver og forpligtelser i overensstemmelse med bestemmelserne i IAS 39 'Finansielle instrumenter: Indregning og måling'.

Ved kontraktens indgåelse klassificerer koncernen hvert enkelt afledt finansielt instrument, der opfylder definitionen på et sikringsinstrument, som:

- sikring af dagsværdien af indregnede aktiver, forpligtelser eller bindende tilsagn (sikring af dagsværdi) eller
- sikring af dagsværdien af en forventet finansiell transaktion (sikring af pengestrømme)

Alle kontrakter indregnes første gang til dagsværdi og efterfølgende til dagsværdi baseret på gældende købskurser på balancedagen.

Valutaterminskontrakter og valutawaps, der anvendes til sikring af aktiver eller forpligtelser i fremmed valuta, opgøres til dagsværdi på balancedagen. Værdireguleringer indregnes i Resultatopgørelsen sammen med eventuel regulering af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelses værdi, som vedrører den sikrede risiko.

Værdireguleringer af valutaterminskontrakter og renteswaps, som er anvendt til sikring af forventede transaktioner, indregnes direkte i anden totalindkomst, hvis sikringen er effektiv. De akkumulerede værdireguleringer af disse kontrakter flyttes fra anden totalindkomst til finansielle indtægter eller finansielle omkostninger i resultatopgørelsen, når den sikrede transaktion er indregnet i resultatopgørelsen.

Dagsværdien af finansielle aktiver og forpligtelser fastlægges ud fra noterede markedspriser for finansielle instrumenter, der handles i et aktivt marked. Hvis der er et aktivt marked, fastlægges dagsværdien ud fra den senest observerede markedskurs på balancedagen.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser indregnes til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Segmentoplysninger

Omsætningen oplyses på forretningssegmenter. Oplysninger om forretningssegmenter er baseret på koncernens afkast og risici samt ud fra den interne økonomistyring.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen for virksomheden præsenteres efter den indirekte metode og viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt virksomhedens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter samt ændring i driftskapital. Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder og aktiviteter samt køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver. Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelsen eller sammensætningen af indskudskapital og omkostninger forbundet hermed, samt optagelse af lån, afdrag på rentebærende gæld og udlodning til interessenterne (koncernen) eller ejerne (datterselskaber).

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer med ubetydelig kursrisiko med fradrag af kortfristet bankgæld.

Associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes efter den indre værdis metode til den forholdsmæssige andel af den regnskabsmæssige indre værdi i disse virksomheder opgjort efter koncernens regnskabspraksis. Goodwill vedrørende associerede virksomheder indregnes i Kapitalandele i associerede virksomheder.

Anvendt regnskabspraksis for moderselskabet HMN Naturgas I/S

Moderselskabets årsregnskab er aflagt efter samme regnskabspraksis som koncernregnskabet. Følgende er alene relevant for moderselskabet.

Distributionsaktivitet

HMN Naturgas I/S' har den 1. januar 2015 indskudt sine distributionsaktiviteter i det nystiftede selskab HMN GasNet P/S.

Kapitalandele

Kapitalandele i dattervirksomheder indregnes til kostpris i moderselskabsregnskabet.

Handelsværdien pr. 1. januar 2010 af tidligere associerede virksomheder, som ved fusionen mellem HNG I/S og Naturgas Midt Nord I/S blev dattervirksomheder, anses som beregningsmæssig kostpris ved den efterfølgende måling til kostpris.

Hvis der er indikationer for værdiforringelse, foretages værdiforringelsestest som beskrevet i afsnittet 'Anvendt regnskabspraksis' under Nedskrivningstest. Hvis den regnskabsmæssige værdi overstiger genindvindingsværdien, nedskrives kapitalandele til denne lavere værdi.

Nøgletal

Nøgletal er beregnet således:

Bruttomargin	=	Bruttoresultat x 100 / Nettoomsætning
Overskudsgrad	=	Driftsresultat x 100 / Nettoomsætning
Afkastningsgrad	=	Driftsresultat x 100 / Balancesum
Egenkapitalens forrentning	=	Årets resultat x 100 / Gennemsnitlig egenkapital
Egenkapitalens soliditet	=	Egenkapital x 100 / Balancesum
Nettogæld	=	Gældsforpligtelse fratrukket udskudte indtægter, kortfristede aktiver og finansielle tilgodehavender.

Note 25 *Regnskabsmæssige skøn og vurderinger*

I forbindelse med udarbejdelsen af koncernregnskabet efter IFRS, som udstedt af IASB og IFRS som godkendt af EU, er det nødvendigt at foretage visse rimelige skøn. Ledelsen foretager skøn og opstiller forudsætninger, som påvirker den anvendte regnskabspraksis og de rapporterede værdier for aktiver, forpligtelser, omsætning, omkostninger, pengestrømme og de tilhørende oplysninger på balancedagen.

Ledelsen udarbejder sine skøn baseret på tidligere års resultater og forskellige andre forudsætninger, som ledelsen vurderer rimelige under de givne omstændigheder. Disse skøn danner grundlag for vurderinger af den rapporterede finansielle stilling, resultat og pengestrømme, som ikke umiddelbart kan udledes af andre kilder. De faktiske resultater kan vise sig at være forskellige fra disse skøn. Ledelsens skøn og forudsætninger, revurderes løbende, og hvis det er nødvendigt, indregnes ændringerne i den periode, de revurderede skøn er foretaget.

Skøn, der er væsentlige for regnskabsaflæggelsen, foretages bl.a. ved opgørelse af hensættelse til reetableringsforpligtelser, vurdering af brugstider på materielle anlægsaktiver, værdiansættelse af afledte instrumenter, der ikke handles i et aktivt marked, over- og underdækning på energispareaktiviteter samt nedskrivningstest.

Nedenfor anføres de regnskabsmæssige skøn og forudsætninger, som ledelsen anser som de væsentligste for udarbejdelsen af koncernregnskabet.

Vurdering af levetid på materielle anlægsaktiver

Med virkning fra den 1. januar 2005 trådte bekendtgørelse om indtægtsrammer og åbningsbalancer for naturgasdistributionsselskaber i kraft. Bekendtgørelsen og udmeldinger fra Energitilsynet fastlægger principperne for, hvorledes naturgasdistributionsselskabernes fremtidige indtægtsrammer skal fastsættes, og i overensstemmelse hermed er kostprisen for ledningsnet anskaffet før 1. januar 2005 beregnet på grundlag af en forudsætning om, at ledningsnettet er økonomisk afskrevet år 2020.

For nye anlæg har Energitilsynet fastsat standardlevetider, som HMN Naturgas I/S og HMN GasNet P/S anvender. Disse er vist i afsnittet om materielle anlægsaktiver.

Hensættelse til reetableringsforpligtelser (abandonment)

Hensættelse til reetableringsforpligtelser omfatter forventede omkostninger til nedlukning og fjernelse af naturgasdistributionsanlæg samt reetablering af de fysiske omgivelser. En opgørelse af omkostningerne hertil forudsætter kendskab til hvor stor andel

af beholdningen, der faktisk skal sløjfes, samt prisen for bortskaffelse/sløjfning af hver enhed. Da der knytter sig usikkerhed hertil, vil opgørelsen ligeledes være behæftet med usikkerhed.

Hensættelsen måles til nutidsværdi af de på balancedagen skønnede fremtidige forpligtelser til reetablering og fjernelse.

Abandonmentforpligtelsen tillægges tilgang af forpligtelse af årets investeringer og diskonteringseffekt, som giver en samlet hensættelse på 324,5 mio. kr. i 2017. Tilsvarende var hensættelsen i 2016 lig 313,1 mio. kr.

Selskabets ledelse har i lighed med sidste år besluttet at bruge en strukturel rente, som ikke behøver at blive revurderet årligt, hvorfor man har fastholdt en rentesats for diskonteringsrenten på 2 %.

Selve omkostningen til nedlukning af distributionsnettet er tidligere skønnet af ingeniørfirmaet COWI. Herudover har ledelsen i lighed med tidligere år forudsat, at distributionsnettet vil blive nedlukket i 2042, hvilket er afspejlet i regnskabet. Den tekniske levetid estimeres til at være betydeligt længere. Der er væsentlig usikkerhed om nedlukningstidspunktet, da det afhænger af teknologisk udvikling inden for energiløsninger og politiske prioriteringer, herunder muligheden for at benytte distributionsnettet til alternative energiformer. Hvis en sådan alternativ anvendelse bliver aktuel, vil nedlukningen kunne blive udskudt til et langt senere tidspunkt end forudsat. Dette vil kunne medføre en væsentlig reduktion af den indregnede forpligtelse.

Forudsætningerne er baseret på ledelsens bedste skøn, men er i sagens natur forbundet med usikkerhed. Regeringens ambition med naturgasnettet kan påvirke planen for nedlukning af nettet. Ledelsen vurderer løbende forudsætningerne.

Over- og underdækning på energispareaktiviteter

Den regnskabsmæssige værdi af over- og underdækning på energispareaktiviteter er forbundet med en skønsmæssig usikkerhed som følge af usikkerheden omkring, hvilket beløb en overskydende besparelse kan sælges til og usikkerhed om hvilken omkostning, der skal afholdes for at gennemføre en manglende mængde besparelser. Grundlaget for måling er kostpris.

Pr. 31. december 2017 er der indregnet et aktiv på 143 mio. kr. Pr. 31. december 2016 var der indregnet et aktiv på 28 mio. kr.

Nedskrivningstest

Ved den årlige nedskrivningstest af goodwill foretages skøn over, hvorledes de dele af virksomheden (pengestrømsfrembringende enheder), som goodwill knytter sig til, vil være i stand til at generere tilstrækkelige positive nettopengestrømme i fremtiden til at understøtte værdien af goodwill samt øvrige nettoaktiver i den pågældende virksomhed.

Pengestrømsfrembringende enheder fastlægges på baggrund af koncernstruktur og indbyrdes pengestrømme mellem enheder. Strukturen og fastlæggelsen af pengestrømsfrembringende enheder vurderes årligt.

Skønnet over de fremtidige frie nettopengestrømme (nyttéværdi) baseres på budgetter og fremskrivninger samt regulering for de regulerede dele af koncernen. Væsentlige parametre er tilladt overskud i de regulerede dele og udviklingen i forbrug af naturgas. Fremskrivningerne for efterfølgende år er baseret på generelle forventninger og risici.

I de anvendte pengestrømme er effekten af de fremtidige risici knyttet hertil indarbejdet. Sådanne risici er derfor ikke indregnet i de anvendte diskonteringsrenter.

I budgetprocessen og gennem de daglige forretninger identificeres potentielle positive og negative ændringer i pengestrømmene for de enkelte pengestrømsgenererende enheder. Disse indgår i test af flere scenarier over de fremtidige mulige pengestrømme. Scenarierne afspejler eksempelvis forskellige forudsætninger om niveauet af distributionstariffer og afsætningen af gas. I budgetter og forretningsplaner er ikke indregnet effekt af fremtidige restruktureringer og ikke-kontraherede kapacitetsudvidelser.

Den anvendte diskonteringsrente til beregning af genindvindingsværdien er en realrente, som baseres på et lavt risikotillæg, grundet at koncernen er i forsyningssektoren, en lav risikofri rente grundet koncernens gode kreditrating samt udviklingen i nettoprisindekset.

SELSKABSOPLYSNINGER

HMN Naturgas I/S

Gladsaxe Ringvej 11
DK-2860 Søborg
Danmark

Telefon: +45 62 25 90 00

E-mail: gasnet@gasnet.dk

Hjemmeside: gas-group.dk

CVR-nr: 3250 5821

EAN-nr: 579 800 455 7808

Bank: Nordea

Regnskabsår: Kalenderår

Revision: PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Hjemstedskommune: Gladsaxe

BESTYRELSEN

Ole Bjørstorp
Formand

Hans Toft
Næstformand

Arne Bisgaard
Næstformand

Thomas Lykke Pedersen
Medlem af arbejdsudvalget

Kurt Andreassen
Medlem af arbejdsudvalget

Elvin J. Hansen

Hans Jørgen Okholm

John S. Andersen

Jørgen Hammer
Sørensen

Morten Slotved

Susanne Juhl
Adm. direktør

Niels Dueholm

Ole Ørnbøl

Pernille Beckmann

Tina Tving Stauning

Torsten Nielsen

Steffen Damsgaard

Viggo Vangsgaard

REPRÆSENTANTSKABET

Steen Christiansen, A	Albertslund
Erling Petersen, R	Allerød
Jesper Würtzen, A	Ballerup
Jack Nør, A	Ballerup
Michael Buch Barnes, A	Brøndby
Carsten Ullmann Andersen, O	Brønderslev
Johannes Trudslev, A	Brønderslev
Anne Funk, O	Dragør
Karsten Søndergaard, V	Egedal
Kurt Andreassen, V	Favrskov
Thomas Lykke Pedersen, A	Fredensborg
Jens Hedegaard Kristensen, A	Frederikshavn
Erik Kyed Trolle, A	Frederikshavn
Kenneth Bergen, A	Frederikshavn
John Schmidt Andersen, V	Frederikssund
Tina Tving Stauning, A	Frederikssund
Susanne Mortensen, C	Furesø
Preben Sandberg Pettersson, A	Furesø
Hans Toft, C	Gentofte
Karen Riis Kjølbye, C	Gentofte
Andreas Wiedinger, C	Gentofte
Trine Græse, A	Gladsaxe
Katrine Skov, A	Gladsaxe
Pia Skou, V	Gladsaxe
Leif Meyer Olsen, V	Glostrup
Pernille Beckmann, V	Greve
Jannich Petersen, V	Gribskov
Helge Friis, A	Halsnæs
Claus Christoffersen, A	Helsingør
Michael Mathiasen, C	Helsingør
Kim Wacker, A	Herlev
Kent Falkenvig, V	Herning
Tue Tortzen, T	Hillerød
Dan Riise, V	Hillerød
Ole Ørnbøl, A	Hjørring
Børge Bech, A	Hjørring
Søren Smalbro, V	Hjørring
Niels Ulrik Nielsen, A	Holstebro
Steen Ørskov Larsen, C	Hvidovre
Henrik Torning, C	Høje-Taastrup
Morten Slotved, C	Hørsholm
Henrik Engedahl, V	Ikast-Brande
Ole Bjørstorp, A	Ishøj
Lars Holt, V	Jammerbugt

Flemming Christensen, C	Køge
Søren Brask, V	Køge
Carsten Rasmussen, A	Lejre
Steffen Damsgaard, V	Lemvig
Karsten Andersen, C	Lyngby-Taarbæk
Simon Pihl Sørensen, A	Lyngby-Taarbæk
Jørgen Hammer Sørensen, O	Mariagerfjord
Niels Peter Christoffersen, A	Mariagerfjord
Viggo Vangsgaard, A	Morsø
Elvin Hansen, A	Odder
Iben sønderup, A	Randers
Niels Erik Christensen, V	Randers
Holger Pedersen, C	Rebild
Ole Nyholm Knudsen, V	Ringkøbing-Skjern
John G. Christensen, A	Ringkøbing-Skjern
Niels Rasmussen, F	Ringkøbing-Skjern
Torben Jørgensen, A	Roskilde
Kristine Thrane, A	Rudersdal
Jens Darket, V	Rudersdal
Court Møller, B	Rudersdal
Michel Berg, A	Rødovre
Ivan Greve, A	Silkeborg
Kuno Danielsen, O	Silkeborg
Hans Okholm, F	Silkeborg
Claus Bloch, V	Skanderborg
Anders Bøge, F	Skive
Arne Bisgård, V	Skive
Hans Odder, C	Solrød
Annette Mortensen, V	Stevns
Niels Viggo Lynghøj, A	Struer
Tommy Bøgehøj, C	Syddjurs
Kristian Tilsted, V	Thisted
Lars Hein, A	Tårnby
Henrik Rasmussen, C	Vallensbæk
Jens Lauritzen, V	Vesthimmerland
Niels Dueholm, A	Viborg
Torsten Nielsen, C	Viborg
Lone Langballe, O	Viborg
Anders Korsbæk Jensen, V	Viborg
Lene Krabbe Dahl, A	Aalborg
Rose Sloth Hansen, A	Aalborg
Jan Nymark Thaysen, V	Aalborg
Steen Bording Andersen, A	Århus

